

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

TREČIADIENIS, WEDNESDAY, LAPKRIČIO — NOVEMBER 5, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 260

Spaudoje

Jis nubrėžė ribą karo Vietname kritikams...

J. Reston, N. Y. Times komentatorius, pažymėjo, kad prezidentas Nixonas per 9 valdymo mėnesius vis pabrėždavęs kompromisą, santūrumą ir tautos vieningumą reikalą, tačiau lapkričio 3 d. kalboje, kreipdamasis į karo Vietname kritikus, jis nubrėžęs "aiškią ribą". Jis nurodė turįs planą, kuriuo būtų baigtas ne tik karas Vietname, bet būtų pasitarnauta taikai tiek Ramiojo vandenyno srityse, tiek ir visame pasaulyje.

Reston priminė Nixono žodžius: "Būkime vieningi taikos siekdami. Taip pat būkime vieningi prieš pralaimėjimą. Turime suprasti: Š. Vietnamas negali nugalėti ar pažeminti JAV. Tai gali įvykdyti tik — amerikiečiai... Nixonas įsitikinęs, kad kresto dauguma jį palaiko ir palaikys.

Išdavos bus daugiau ryškios krašte, ne — užsieny

J. Reston, pastebėjęs, kad daugelis tikėjosi, jog bus paskelbta apie paliaubas ar naujus karių atitraukimus, tačiau pridūrė, kad kalba turėjanti daugiau įtakos krašto viduje, kaip užsieny. Pastarųjų dienų apklaušinių duomenimis patirta, jog "Amerikos gyventojų dauguma yra priešinga prieš karą nukreiptoms demonstracijoms".

Net ir Saigono skelbiamos žinios ryškina tai, jog karas šiuo metu vyksta JAV naudai.

Hassel Barton

Dr. Murray Cell-Mann, neseniai laimėjęs Nobelio premiją fizikos srityje. Jis dirba Technologijos Institute Pasadenos mieste, Kalifornijoje. Viršuje chemijos premijas gavo prof. Odd Hasse, Oslo universiteto prof. ir prof. Derek H. R. Barton iš Londono.

Komunistai puolė keliuose P. Vietnamo ruožuose ir į šiaurę nuo Saigono. Puolimai pradėti dar prieš Nixono kalbą.

• Du lėktuvai vakar nukreipti į Kubą. Vienas jų — Brazilijos, kitas — Nikaraguos.

• Nusikaltimų skaičius Kanadoje 1968 m. pakilo 9,5%.

KALENDORIUS

Lapkričio 5 d.: šv. Letas, šv. Bertilė, Auktumas, Judrė.
Lapkričio 6 d.: šv. Leonardas, šv. Edvina, Ašvydas, Vigandė.

"GARBINGA IR PASTOVI TAIKA"

Prez. Nixono kalba sukėlė dėmesį ne tik JAV-se bet ir pasauly — Jis išryškino pastangas taikai Vietname pasiekti, bet, daugelio nuomone, nepakeitė nieko naujo — Pabrėžė: krašto politika nevykdoma demonstracijomis gatvėse — Jos neveiks B. Rūmų krypties — Atgarsiai — įvairūs — Krašto "tylinčioji dauguma" tūkstančiais telegramų prezidentui reiškia pritarimą vedamai kryptiai

Kreipėsi į krašto "tylinčiąją daugumą" vertė JAV-bes siųsti dalinius į P. Vietnamą.

Washington. — Prez. R. M. Nixonas lapkričio 3 d. tartame žodyje visiems amerikiečiams, iš esmės kreipėsi į tuos "viduriniuosius, nuosaikiuosius gyventojus", vadinamą "tylinčią daugumą", tikėdamasis, kad ji rems krašto vyriausybės ryžtą — pasitraukti iš Vietnamo garbingu būdu, nevykdyti skubaus ir kraštui pavojingo skubaus dalinių atitraukimo ir, svarbiausia — siekti pastovios taikos ateityje.

Nors Nixono kalba kėlė didelį dėmesį ir visame pasauly, ne komunistinio pasaulio neišskyrus, tačiau prezidentas pirmoje eilėje prašė krašto gyventojų: remkite mane, krašto vadovybę ir turėkite ją pasitikėjimo.

Nenurodė tikslaus laiko, kada atitrauks dalinius

Prez. Nixono kalboje, kaip jau vakar "Drauge" minėta, nebuvo jokių žymesnių staigmenų, juo labiau sensacijų. Dėl to kalba nusivylė tie, kurie jų laukė. Prezidentas aiškiai, logiškai, santūriai nurodė į vyriausybės pastangas baigti karą, ta pačia proga priminęs ir tas sąlygas, kurios

pagrindiniai kalbos bruožai tokių: — Krašto vyriausybė siekia visiškai atitraukti iš Vietnamo karinius dalinius, visai neatsižvelgiant taikos pasitarimų Paryžiuje sėkmės.

— Prezidentas, negalėdamas nurodyti į tikslių dalinių atitraukimo laiką (priešas tai galėtų naudoti savo naudai), priminė, kad atitraukimas, jo apimtis sietina su priešo veiksmais fronte, — prezidentas, dar prieš pareigas perėmęs ir vėliau savo iniciatyva yra siekęs baigti karą, — prezidentas yra kreipėsi į Sovietų Sąjungą, prašydamas daryti spaudimą į Hanojų, susitariti karo baigimo reikalu ir, — jis, kreipiasi į "tylinčiąją daugumą" krašte, prašydamas remti jo, prezidento, pastangas taikos kryptimi.

Prez. Nixonas, užvakar kalboje pabrėžęs: S. Vietnamo komunistai nugalės Amerikos, jį nugalėti tegali patys amerikiečiai... Tik tas kraštas d'dis, kuris laikosi pasizadėjimų ir neapleidžia savo draugų...

Atmetė demonstrantų reikalavimą pasitraukti nedelsiant

Prez. Nixonas, savo kalboje (jos per radijus ir televizijoje klausėsi milijonai gyventojų) iš-kėlė krašto gyventojų suskilimo, karo atžvilgiu, grėsmę ir, patriotizmo vardan, kvietė — apsiunkite, remkite "mūsų vedamą kryptį".

Jis atmetė prieš karą demonstruojančių reikalavimą — dalinius iš P. Vietnamo atitraukti "nedelsiant, visiškai ir be sąlygų".

Jis negalėjęs leisti, kad demonstracijomis gatvėse būtų "diktuojama politinė P. Vietnamo kryptis." Priešingu atveju, pati Amerika netektų savo aukštosios vertybės — laisvės.

Atskleidė slaptų pasitarimų pastangas

R. Nixonas pirmą kartą atskleidė nežinomus dalykus: jis buvo pasikeitęs laiškais, taikos siekdamas, su jau mirusiu Š. Vietnamo prezidentu Ho Chi Minh, bet... tos pastangos nebuvo sėkmingos.

Jis buvo susitikęs ir su sovietų valdžios atstovais ir siekęs jų paramos, sėkmingų taikos pasitarimų kryptimi.

Kraštas privalo nepažeisti pasizadėjimų kitiems...

Prezidentas, nurodęs, kad skubotus dalinių atitraukimas galėtų turėti nepaprastai žalingų padarinių taikai ir nurodęs į JAV pažadus sąjungininkams pabrėžė: "Kraštas negali būti didelis, jei jis apvilia savo sąjungininkus ir apleidžia savo draugus".

Dėl to jis vienose savo kalbos daly dar kartą visam pasauliui nurodė: JAV pabrėžia P. Vietnamo teise pačiam spręsti apie savo ateitį.

Priminė galimą komunistų vykdysimą terorą

Nixonas, kalbėdamas apie krašto mažumos statomą reikalavimą — nedelsiant atitraukti dalinius, priminė tai, kas įvyksta, kai komunistai perima sritis, kuriose prieš juos kovota. Įvykiai prieš 15 metų Š. Vietname ir neseniai Hue mieste liudijo: žiauriai išžudoma tūkstančiai žmonių, dar daugiau išsiunčiama į priverčiamojo darbo stovyklas.

Ties prezidento W. Wilsono stalu...

Prezidentas kalbėjo, B. Rūmuose sėdėdamas ties stalu, ant kurio buvęs prez. W. Wilsono rašes apie "karą, kuriuo karai bus gaigti."

Tai neįvyko ir šiandien negalima tarti, kad karas Vietname tai karas, kuriuo karai būtų baigti.

Prez. R. Nixonas, Balt. Rūmuose spalio 30 d. priėmęs keliasdešimt įvairių tautybių atstovų — respublikonų, teigiamai vertino viceprezidento Spiro T. Agnew (kaire) darbą.

Kai kur P. Vietname vyksta nežymūs kariniai veiksmai, bet aviacijai vis tenka gelbėti sužeistuosius ir juos gabenti į saugesnes sritis. Čia civiliniai gyventojas — vietnamietis gabenamasis į ligoninę Chu Lai, P. Vietname.

Naujausios žinios

Prieš "taikos demonstrantus"

Pilnata sąjūdis, kurio šūkis: "Praneškite apie tai Hanojui!"

SAN DIEGO. — Krašte šiuo metu organizuojami sąjūdziai, kuriais norima suteikti atkirtį visoms demonstracijoms prieš karą. Nurodoma: kraštui tos demonstracijos jau įgrįsusios ligi gyvo kaulo... San Diego karo veteranai organizuoja sąjūdį ir jo šūkis: "Praneškite apie tai Hanojui!"

Numatoma Washingtono skelbti "Tautos pasitikėjimo dienas" — jos prasidėtų lapkričio 10 d.

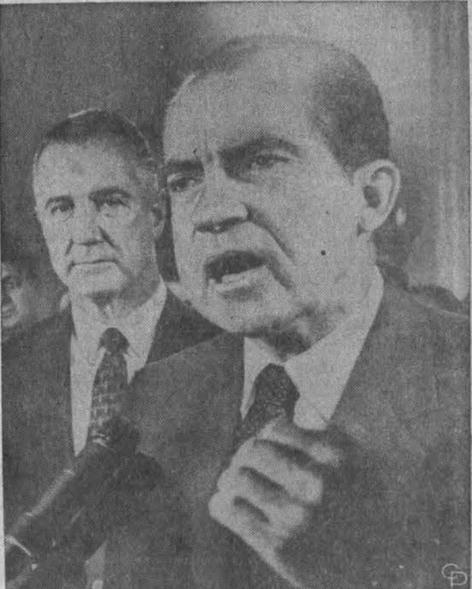
Kviečia skelbti solidarumo Nixonui nuotalkas

Sąjūdi organizuoja ne tik laivyno atsarginiai (per 73,000 narių), bet ir kitos organizacijos. Taut. Gvardijos vadas, maj.

Libanus susitarė, bet... Libanas prieš naujus pavojus

BEIRUT, Libanas. — Kaire, pirmadienio naktį, Libanui susitarus su arabų partizanais ir paskelbus paliaubas, šiuo metu, politinių stebėtojų nuomone, padėtis Art. Rytuose vargiai laikytina pastovi. Libanas pritarė "Palestinijos revoliucijai".

Susitarime buvo pažymėta ir apie Libano "suverenumą". Libanui gresia Izraelio puolimai tuo atveju, jei partizanai pulstų iš pietų Libano. Izraelyje teigiama, kad jei nebūtų įmanoma apsaugoti šiaurines Izraelio sritis, tai kraštas griebtųsi paskutinės priemonės — Libano invazijos. Jį užėmus, jis virstų "buferine sritimi".

Prez. R. Nixonas, Balt. Rūmuose spalio 30 d. priėmęs keliasdešimt įvairių tautybių atstovų — respublikonų, teigiamai vertino viceprezidento Spiro T. Agnew (kaire) darbą.

Nixono kalbos atgarsiai krašte

Atgarsiai, kurių buvo galima tikėtis

WASHINGTON. — Prez. Nixono užvakar kraštui tartas žodis turi atgarsį ne tik JAV gyventojų, politikų, spaudos tarpe, bet ir užsieny. Kalboje nebuvo staigmenų ar naujų posūkių atskleidimo, atgarsiai buvo tokie, kokių dauguma tikėjosi: rėmė prez. Nixono politinę kryptį, rems ir toliau. Tie, kurie Nixono politiką puolė, surie kritika skelbė ir toliau, nevengdami, gal dar gausesnių demonstracijų.

Tūkstančiai "už" telegramų Baltuosiuose Rūmuose

B. Rūmų žiniomis, tik prezidentui baigus kalbą, šimtai krašto piliečių telefonais paveikino Nixoną ir pritarė jo pareikštos mintims. Jau kitą dieną, antradienį, tūkstančiais telegramų ar laiškų gyventojai pasisakė "už" paskelbtos kalbos mintis.

Visi, šalininkai ir priešininkai, pripažino: Nixonas savo kalboje iš esmės, nepranešė "nieko naujo".

Skirtingi atgarsiai Kongreso narių tarpe

WASHINGTON. — Nixono žodis sukėlė pasitenkinimo ypač Kongreso narių, respublikonų, tarpe. Daugelis jų teigė, kad kalba buvo "drąsi, ryžtinga, atvira". Kai keno (Griffin) nuomone, pareiškimai buvę "nauju istoriniu posūkiu". Kai kurie respublikonų vadai, Morton ar Scott, kvietė amerikiečius: rašykite, telefonuokite B. Rūmanis, pareiškdami paramą, nes "turi juk būti išgirštas daugumos amerikiečių balsas".

Palankios nuomonės Kongrese nėra blankios, nes Atst. Rūmų 50 narių — demokratų partijos narių ir 50 respublikonų — priėmė rezoliuciją, kuria remiama Nixono vedama politika.

Sen. Fulbright ir Humphrey — nusivylė...

Ilgametis užsienio politikos kritikas, sen. Fulbright, pareiškė esąs prezidento žodžiu nusivylęs ir pranešė netrukus numatąs kvieisti senato apklausinėjimus karo Vietname klausimu.

Nepatenkinti ir Kongreso nariai, vad. "balandžiai", greitos taikos šalininkai. Buvęs viceprezidentas ir Nixono rinkiminių varžovas, Humphrey, nepatenkintas, iš Nixono lūpų nepatyręs "apie naujų dalinių atitraukimą ir apie paliaubas Vietname".

Demonstrantai — tai buvusi "karo kalba"...

WASHINGTON. — Prieš karą veikiančių sąjūdzių sostinėje vadai pareiškė esą nusivylę prezidento kalba. Ji buvusi "karo kalba" ir ji nieko naujo neat-skleidusi — jie teigia. Jie mano, kad numatytose demonstracijose prieš karą, lapkričio 13-15 dienomis Washingtono, dalyvių skaičius būsiąs dar didesnis negu buvo tikėtasi.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, kiek šilčiau temp. sieks 50 ir daugiau l. F., ryt — be pakitimų. Saulė teik 6:27, leidžias 4:41.

UŽSIENIS VERTINA

Vietname

P. Vietnamas — "jis mus sustiprino"...

SAIGONAS. — Prez. Nixono lapkričio 3 d. kalba kėlė ypatingą Saigono dėmesį. Čia pripažįstama, kad "Nixonas nieko naujo nepaskelbė, bet ką pasakė — buvo aišku". Saigono vyriausybė apie kalbą, jo mintis buvo iš anksto informuota.

Van Thieu, prezidentas ir Ky, viceprezidentas kalbą vertino labai palankiai juo labiau, kad Nixonas, kalbėjęs apie Saigono laisvą apsisprendimą, savo žodžiais Thieu vyriausybę, jos padėti sustiprino.

H. Humphrey: aš nusivylęs

Komunistai šaukia apie "propagandą, karo pratęsimą"

MASKVA. — Tass žinių agentūra vakar skelbė apie JAV vyriausybės propagandą ir norą "nutildyti vis gausesnius krašto gyventojų protestus".

PARYŽIUS. — Š. Vietnamo ir Vietkongo delegatai taikos pasitarimuose prez. Nixono kalbą pasmerkė, nes ji, tai — "karo pratęsimą skelbimas".

Hanojus teigia: JAV jau pralaimėjusios...

HANOJUS. — Š. Vietnamo komunistai kalbą jau iš anksto laikė "nauju triuku" ir skelbė, kad JAV karą Vietname jau pralaimėjusios. Jie paskutinėmis dienoms ypatingai kėlė "masinių demonstracijų prieš karą" reikšmę. Esą, jos tiek gausios, kad prez. Nixonas negalėsias joms atsispirti.

Jie ir toliau reikalauja: JAV daliniai turi būti atitraukti "visiškai ir nedelsiant" (bent per kelis mėnesius...).

• JAV investavimai Indijoje 1956 m. siekė 44 ml. dol., gi 1967 m. jau 82 mil. dolerių.

C. R. Wharton Jr., pirmasis JAV-se universiteto pirmininkas, su žmona Dolores, atvyksta į darbą Michigano valst. universitete, E. Lansing mieste

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-7089

LITUANICAI 20 METŲ

Kai prieš 21 metus ne vienas iš mūsų Vokietijos DP lageriuose, rudens lapams krinant, dalinamės III Tautinės stovyklos Mittenwalde ar prie Baltijos išspūdziais, JAV lietuvių sostinėje Chicagoje abu dienraščiai, 1948 metais lapkričio mėn. paskelbė šią žinėlę:

„Sesės, broliai skautai, sekantį sekmadienį, lapkričio 7 d. 2 val. p.p. ponų Lenkauskų bute, 946 W. 59 th Street, šaukiama skautų-čių sueiga“.

Pirmąn sueigon susirinko 5 skautės ir 6 skautai, sukviesti LSB igaliotinis JAV psl. Liuto Griniaus. 1949 m. labai pagyvenusį imigracija greitu tempu didino Chicago skautų-čių draugovių gretas ir 1949 m. rugpjūčio 25 d. įvyko LSB Chicago's Žalgirio tunto steigimas, kiek vėliau pakeičiant vardą į Lituanicos tuntą.

Dvidešimties metų tunto veiklos kelyje mes matome daug energijos atidavimus, ilgamečių tuntininkų veidus: v.s. Bronių Gurėnų, v.s. Praną Nedzinską - Neda, s. Kazį Cijūnėlį, ps. Modestą Jakaitį ir dabartinį tuntininką s. Joną Paronį. Mes matome ryškiuosius, išverminguosius vadovų narius: v.s. V. Talat-Kelpšą, s. Romą Račiūną, v. s. Vytenį Statkų, s. Joną Kauną, s. J. Gėpnerį, ps. A. Augustinaitį, v.s. Leoną Knopfmilėrį, ps. Liudą Ramanauską, s. Vyt. Kasniūną, s. Viktorą Kučą ir eilę kitų. Mes matome ilgamečius draugininkus ir laivų vadus: ps. V. Šliūpą, ps. E. Zabarską, ps. J. Salčiūną, s. J. Toliušį, ps. R. Povilaitį, ps. J. Liubinską, j.s. Antaną Levaną, j.ps. Liudą Slenį, j. ps. Eugenijų Šimaitį, s. Tomą Remeikį, s. Igną Serapiną, s. Vytautą Černių, s. Juozą Ivanauską, v.s. Vladą Vijeikį, s. Vyt. Nomiką, s. Zigmą Jaunų, ps. Antaną Pauzonių, ps. Vaclovą Pliopį, ps. Gvidą Valantiną, ps. Alfonsą Alčiauską, j.ps. Ričardą Kunstmaną, s.v.v. sl. Gintarą Plačą, s.v.v. sl. Andrių Markulį, s.v.v. sl. Voldemarą Šadauską ir eilę kitų. Mes matome tuntą išvermingai globojusias dvasios vadoves: v.s. kun. Juozą Vaišnį, kun. K. Peškį ir ps. kun. Algimantą Kežį S.J., kurio talentų skautiškos dvasios kėlime galį pavydėti kiekvienas vadovas.

menims ir visiems talkininkams. Žvilgtelėję į Lituanicos 20 metų veiklos fotografijas anuos jaunus vienetų narių ir vadovų veidus, šiandieną randame garsų JAV universitetų profesorių, su įvairių mokslo šakų doktoratais, bestatančių astronautų raketas, beplanuojančių keliones net į tolimą Marsą, bedirbančių atsakinguose gydytojų, architektų, inžinierių, advokatų, mokytojų, administratorių posteose ir atliekančių įvairias pareigas lietuvių bendruomeniniame, politiniame ir kultūriname gyvenime, Tunto skautiška veikla daugumai narių suteikė noro ir energijos pakoti kiek aukščiau, pasidaryti naudingesniu tautos ir gyvenamo krašto piliečium: siekti pilnesnės asmenybės.

O kaip su pulsu? Manau, kad visi, kurie turi progos iš arčiau stebėti šiandieninę Lituanicos tunto veiklą, ją palyginti su kitais LSB tuntais ar amerikiečių skautų veikla sutiks, kad dabartinis Lituanicos tunto veiklos pulsas yra stiprus, jaunatviškas ir pastovus, kaip kad gero, tvirtu 20 metų amžiaus jaunuolio. Stebint gerą tunto administravimą, puikų jo vadovų narių susiklausymą, gausų jaunų vadovų priauglį ir didelę tėvų bei visuomenės paramą, belieka linkėti Lituanicos tuntui dar daug metų auklėti mūsų jaunimą - skautiškoje mokykloje ir nepavargti šiame prasmingame darbe.

j.v.s. Bronius Juodelis

Kernavės tunto Dubysos draugovės draugininkė v. sk. psl. Jūratė Kupeikičiūtė.

SVEIKINIMAI KARALAITĖI
Navy Pier patalpose lapkričio mėn. 1-2 d. įvyko tautybių festivalis - Holiday Fair, kur kasmet išrenkama ir aame dalyvaujančių tautybių karalaitė. Šiemet ši laimė teko lietuviams - festivalio karalaitė išrinkta kernavietė vyr. skautė L. Plačaitė, priklausanti Gilandos vyr. skautėlių būr. Ji yra bebaigianti Harper aukšt. mokyk., veikl lietuviško jaunimo tarpe ir nuo pat vaikystės aktyvi Kernavės tunto sk., visai neseniai pasipuošusi melynų kaklaraiščiu. Taigi - tapusi jauna vadove.

Džiaugiamės, mums, lieviams, tekusia garbe, o sesei Laimai linkime kuo geriausias sėkmes ir siunčiame garsų šūki: „Gyvuok ir karalauk“!

Aušros Vartų tunto skautės V. Gierštikaitė, D. Gelaziūtė, I. Paronytė, A. Kelmelytė ir I. Ivanauskaitė pasirodymo metu stovykloje.

Lituanicos tunto vadovai užkandžiauja po įtempto darbo Rako stovyklavietėje.

DARBO, DŽIAUGSMO IR PAREIGOS ŠVENTĖ

Mūs Aušros Vartų sesės žyguoja
Jauno ryžto ir valios keliais,
Visagaliui, tėvynėi, rytojui
Ir su meile žmonijai visai.

Irena Šerelienė

Aušros Vartų tunto užuomazga yra laikytina Lapių skiltis su penkiomis sesėmis: Vita Sruogaitė - Kevalaitienė, Valerija Kristopaitytė - Plepienė, Marytė Kumpikaitė - Karalienė, Eleonora Lenkauskaitė - Salčiūnienė ir Danuolė Variakojytė. Jas subūrė 1948.9.7 laikraštys tilpus ps. L. Griniaus žinutė, šaukiantį skautų-čių sueigon Chicagoje. Tai istorinis tunto momentas, irodas, kad kartą pasėta širdyje skautybės idėja, nors gali būti gyvenimo aplinkybių prispolinta, bet nežužsta niekuomet.

Oficiali tunto pradžia laikoma tuometinės v.s. J. Vaičiūnienės įsakymas atplaukęs iš Vokietijos 1949.VIII.30 d., leidžiasis steigti Aušros Vartų tuntą, pirmąją tunto tuntininkę, skirdamas s. Niną Grigaliūnienę.

Ir taip svetimoje, bet svetingoje žemėje, tuntas pradėjo savo pirmuosius gyvavimo žingsnius. Tunto 20 metų skautavimo kelias nevisuomet buvo lygus ir lengvas, bet sesės, šiai metais minėdamos šią sukaktį, gali didžiuotis nuveiktais darbais, kurių svarbiausias yra jaunųjų vadovų paruošimas ateičiai.

Sukaktuvių šventė buvo pradėta š.m. spalio 19 d. 5 v. p.p. tėvų Jėzuitų koplyčioje, pašventinant naują tunto vėliavą. Vėliavoms išsirikiavus prie altoriaus, dalyvaujant garbingiems seserims ir broliams svečiams, tunto globėjai ps. J. Daužvardienė, tėveliams ir sesėms, šventinimo apeigas pradėdavo tunto kapelionas, ps. J. Borevičius, S.J., linkėdamas tunto sesėms garbingai nešti šią vėliavą tolimesniu skautybės keliu. Vėliavos kūmais buvo pirmoji tunto tuntininkė s. N. Grigaliūnienė ir tunto tėvūnys p. E. Nakutis.

Susikaupimu ir malda prisiminta mirusios tunto sesės, kurios savo darbu ir meile prisidėjo prie tunto klestėjimo. Tai: v.s. v.s. Nijolė Vilūnaitė - Kalvaitienė, mirusi - 1954m.; skautė Birutė Avižiūtė - Stukienė, mirusi - 1964m.; ps. Marija Mackevičienė, draugininkė, mirusi - 1965 m.; ir s. Elena Strikienė, IV-toji tunto tuntininkė, mirusi - 1966 m.

Tunto sesė sl. Dalia Eidukaitė giedant „Ave Maria“, ir vargonais pritariant v.s. v.s. Zitai Burneikytei, paukštytė, skautė, vyr. skautė ir paskautininkė padėjo gėles prie Aušros Vartų Marijos altoriaus.

Naujai tunto vėliavai simboliškai pasisveikinus su draugovių vėliavomis, buvo užbaigta pirmoji šventės dalis ir tolimesnis mišėjimas buvo tęsiamas Jaunimo centro didžioje salėje.

Antrąją iškilnių dalį pradėdavo tunto adjutantė, v.s. sl. Mėta Burbienė, pasveikindama svečius, tėvelius, seses ir brolius, atsilankiusius šion šventen. Programa pradėta tunto draugovių pristatymu. Svečiai ir tėveliai, susėdę prie skautiškais motyvais papuoštų stalų, buvo džiugiai nustebinti darniu draugovių žyglavimu, jų dainomis ir savitais šūkiiais. Lygiomis gretomis, savo dr-vių dainas dainuodamos ir suskūdamos savo dr-vių šūkius, pražygiavo šios tunto draugovės:

„Aušrinė“, dr-kė v.s. v.s. Jūratė Eidukaitė
„Lai Aušrinė veda mus.
I gimtus tėvų namus“!

„Birutė“, dr-kė ps. Regina Vaitkevičienė

„Birutės ryžtas ir drąsa Glūdi mūsų širdyse“!
„Jūratė“, dr-kė v.s. v.s. Diana Gelaziūtė
„Kur Jūratė, gintarai,
Ten tėvynė ir namai“!

„Neringa“, dr-kė t.n. ps. Elena Šiurnaitė

„Pirmyn su šypsenal
I darbą tėvynėi žengia Neringa“!

„Zemaitė“, dr-kė v.s. sl. Loreta Plepytė

„Kas bus, kas nebus,
Mūs žemaitės pareigingos bus“!

„Zibučių“ I-ji, dr-kė v.s. v.s. Danutė Vaičiūnaitė

„Mes žibutės, pirmos gelės,
Darbščios geros seserėlės“!
Zibučių II-oji, dr-kė v.s. v.s. Valerija Sparkytė

„Zydim, augam Lietuvai Tėvynėi“!

„Gabijs“, dr-kė ps. Eleonora Salčiūnienė

„Skriskim pirmyn - skautiška viltimi“!

Tuntininkė s. Danutė Eidukaitė šventės dalyvius pristatė 12 buvusiu tunto tuntininkiu. Kiekvienai buvo įteikta po rožę. Tai tuntu dar daug nusipelniusios vadovės, kurios garbingai nešė tunto vėliavą ir vykdė geležinį skautių įstatą.

Tuntininkė dėkojo draugininkėms, vadijai ir vyr. skautiui būreliams, kurių nuo šios pagalba tunto darbuose yra nepaįnoma.

Didelės paramos veikloje tuntas susilaukė iš Gabijos vyr. skautėjų dr-ves, kurios net 23 sesės ėina vadoviu pareigas tunte. Yna vadoviu pareigas tunte: Ypatingo įvertinimo užsipelno visi tėveliai nuoširdžiai talkininkaujant nesibaigiančiuose tunto darbuose.

V.S. M. Jonikienės įsakymu, ordinu už nuopelnus su rėmėjo kaspinu, buvo apdovanoti šie tėvai:

P. Lenkauskienė, p. Vaitkevičius, p. Nakutis, p. Šerelis, p. Gvil dys, p. Kotovas.

Ordinus įteikė Seserijos v. s. Malvina Jonikienė.

(Tąsa sekancioje Skautybės kelio laidoje).

PRANESIMAS AUSROS VARTŲ TUNTUI

Tunto sueiga įvyksta lapkričio 9 d. Šv. Mišios bus 10 val. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke. Sueiga tuoj po Mišių parapijos salėje. Sesės renkasi 9:30 ryto ir rikiuotai su dr-vių vėliavomis ir skilčių gairėmis dalyvaujame Šv. Mišiose.

Įsidėmėti: tvarkingos uniformos, ilgos, kūno spalvos kojinės, tamsūs batai. Dalyvavimas visom būtinus.

JAUNOSIOS MŪSŲ VADOVĖS

Jaunųjų vadoviu eilės gausėja. Štai šią vasarą, davusi vyr. skautės įžodį, Dubysos jaun. skautė dr-vei pradėjo vadovauti vyr. sk. psklt. J. Kupcekičiūtė. Tai Kernavės tunte „Saugus“ nuofirdi.

veikli skautė, į LSS įstojusi 1963 m. Per tą laikotarpį ji dvejus metus ėjo skiltininkės pareigas, kasmet ją matydavome stovyklose, kaip rūpestingą paukštyčių skiltininkę. Mažosios jos sesės ilgai prisimins ją, kaip savo mylimą ir gerą skiltininkę. Dabar Jūratės mažųjų sesyčių būrys jau idelis - visa draugovė!

Sesė Jūratė - darbšti, ir daug kur suspėjanti; ji - Illinois un-to studentė, studijuojanti sociologiją ir „secondary education“. Baigusi žemesniąją ir aukštesniąją K. Donelaičio lit. mokyklą, jau trečius metus lanko Ped. lituanistikos Institutą, šoka „Grandies“ taut. šokių grupėje. Be to, dalyvauja ir talkina daugely lietuviškų parengimų.

Sesė Jūrai, naujajai Dubysos jaun. skautiui draugininkei, linkime gražiausios kloties. Teneišblėsta Tavo didžioji meilė skautybei! s j

KŪRYBINGIAUSI ŽMOGAUS AMŽIAUS METAI

Amerikietis psichologas prof. Harvey Lehmanas, yra parašęs knygą, kurioje surinkta daugybė pavyzdžių, vaizduojančių, kokio amžiaus žmogus yra laisrybingiausias. Iš tos knygos „Amžius ir laimėjimai“ atrodo, kad kūrybingiausias žmogaus amžius yra iki 40 metų, bet ir čia, neapsieinama be išimčių. Jei pvz. paimsimės garsenybes chemijos, matematikos, fizikos, tai tobuliausiai laimėjimai pasiekti žmo niui turinčių 26-34 metus. Tačiau šimtis yra garsusis Galilėjus, kuris tiek pat sugebėjo turėdamas 17 ir 73 metus. Gi muzikloje gražiausias dainas ir simfonijas sukūrė kompozitoriai, turėdami 30-34 metus, operų kūrėjų statistika rodo, kad jiems kūrybingiausi metai buvo 34-39, bet ir čia yra išimčių. Verdi „Otello“ ir kitas operas sukūrė, bidamas 70 metų amžiaus. Tiesa, poezijos sritis reikalaujanti jaunystės metų. Todėl prof. Lehmanas pastebi, kad poezijoje gražiausių kūrinių susilaukta, kai poetams sukakdavo 24-26 meta, gi dramatur gamis ir komedijų autoriams kūrybingi metai 30-36. Dailininkų rankose gražiausius kūrinius teptužas jamžino, kai jie turėjo 32-36 metus, nors Leonardo da Vinci nemirtingąjį kūrinių „Paskutinė vakarienė“ sukūrė turėdamas virš 40 metų. Shopenhaueriui kūrybingiausi metai buvo, kai jis turėjo 31 metus.

Aplamai, kūrybingumo amžiaus ribos sunku yra nustatyti.

J. Miskins

DR. ANNA BALIUNAS

AKTU ATSIŲ NOSTIES IR GERKLES LIGOS
PRITAKO AKINIUS
3858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-11 val. Trečia dienų uždaryta. (Telefonai pritamai pagal susitarimą)

Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WALBROOK 5-5076

DR. K. G. BOBELIS

Įnktų ir klampumo takų chirurgijs
Tel. 695-0533 - Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2901 West 63rd Street
Kampas 63-šios ir California
Val: kasdien nuo 8-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WALBROOK 5-5045

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv., 1-4, vakarų 7-9, antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. 10-12 val.

DR. ANNA BALIUNAS

AKTU ATSIŲ NOSTIES IR GERKLES LIGOS
PRITAKO AKINIUS
3858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-11 val. Trečia dienų uždaryta. (Telefonai pritamai pagal susitarimą)

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-8 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 229-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HELOCK 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)

DR. A. MACIUNAS

HIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 8-8 val. antr., penkt., 1-4 val. Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
1545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LU 5-9500

second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois. \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries

Prenumerata:	Metams 1/2 metų 3 mėn 1 mėn
Cook County, Illinois	\$17.00 9.00 5.00 2.00
Kitur JAV	\$15.00 8.00 4.50 1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00 9.50 5.50 2.25

* Redakcija straipsnius tai so savo nuožūra. Nesnaudoty straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus

* Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:30, šeštadieniais 8:30 - 12:00
* Administracija dirba kasdien 8:30 - 4:30, šeštadieniais - 8:30 - 12:00.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 West 51st Street
Valandos: antradieniai, penktadieniai 2-9 v., šeštadieniai 10-11 p. d. Ligoniai pritamai pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. - GR 6-2400

Val pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., tr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6900
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINŲ LIGOS
Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu rez. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O R S A
VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v., antr. nuo 9 iki 12 val. arda susitarima.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarima.

Ofiso ir buto tel. OLYMPIC 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-8 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 229-2919

Ofiso ir buto tel. OLYMPIC 2-1381
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-8 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 229-2919

Ofiso ir buto tel. OLYMPIC 2-1381
DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALYBĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad. antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 4 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakarų. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. d. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. d.

Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 229-2919

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
HIRURGAS

2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 8-8 val. antr., penkt., 1-4 val. Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Priminėja ligonius tik esitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Avenue
Val: pirm., antr., ketv., 6-8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road
Val: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakarų. Šeštadieniais 12 val. popiet.

Platinkite "Drauga"

KOMUNISTINĖ LAISVĖ

Visuose kraštuose visais laikais normalūs žmonės labiau mėgsta ir renkasi laisvesnį, nors ir skurdų gyvenimą, kaip geriausiai įruošta kalėjimą. Ir tuo nesistebime, nes žmogus laisvės troškimo jausmą jau atsineša su savimi, ateidamas į šį pasaulį.

Štai kodėl visuose kultūringuose kraštuose laisvė ir jos simboliai ypatingai gerbiami ir gražiausiai būdais išreikšiami. Prisiminkime tik Prancūziją, kur, susikūrus JAV, nesurado jai geresnės dovanos kaip Laisvės statulą, kuria ir šiandien Amerika didžiuojasi.

Visose modernių laikų valstybių konstitucijose piliečiams garantuojamos religijos, asmens, žodžio, spaudos, susirinkimų, laisvo gyventojų judėjimo ir kitos didžiosios laisvės. Ir ne tik garantuojamos, ne tik įstatymuose įrašomos, bet ir praktiškai vykdomos.

Tačiau to visko negalima pasakyti apie komunistinius kraštus. Tiesa, ten visos minėtos konstitucinės laisvės netgi su įvairiais priedais taip pat išskaiduojamos, skambiais vardais minimos. Bet vienas dalykas turėti laisvės popieriuje surašytas, kitas reikalas turėti jas gyvenime. Kad komunistiniuose kraštuose žmogaus pagrindinės teisės bei laisvės nėra praktikuojamos ir dažnai net nežinomos, dalykas tiek aiškus, kad jo netenka kartoti. Tik per daug akli fanatikai tokia komunistų propaganda tiki ar bent sakosi tik.

Sugrąžinti laisvių praktiką demokratiniuose ir komunistiniuose kraštuose mes paskatino paskutinių dienų įvykis. Juk visi gerai žinome, kokį baisų nusikaltimą jau eilę metų daro ginkluoti oro piratai, klastingai įsibraudami į lėktuvus ir priversdami jų vairuotojus pakeisti skridimo kryptį — toliau skristi plėšikų pagelėjimu keliu. Dešimtys keleivių turi išgyventi mirties baimės pavojų, lėktuvų savininkai ir valstybė turi dėl to daug rūpesčių, didelių išlaidų, nemalonumų.

Tokie oro piratų žygiai yra, palyginti, nesenas išradimas ir, atrodo, beveik išimtinai JA Valstybėse praktikuojami. Nuo 1961 m. piratai pagrobė apie 90 lėktuvų. Dauguma oro piratų buvo kubiečiai, bet ir amerikiečių skaičius siekė netoli 40. Ypač dažni lėktuvų krypties pakeitimo reiškiniai buvo Floridon skrandančiuose lėktuvuose. Išiveržę piratai priversdavo lėktuvų pilotus vairuoti į Kubą ir juos drauge su keleiviais palikdavo JAV prieš malonei. JAV-bių įstatymai numato aukštas bausmes tokiems piratams, net ligi gyvybės atėmimo. Tačiau valstybė nesėmė efektyvių priemonių tokiems nusikaltimams užkirsti kelią, bent jau patikrindama lėktuvų keleivius, ar jie neturi ginklo. Oro piratai Kuboje būdavo nuosirdžiai sutinkami ir komunistinio režimo globojami. Pagal bolševikų praktiką, jiems nieko netrūko.

Taigi visą pasaulį nustebino žinia, kai perėję savaitę, atplaukdamas į Kanadą, vienas Kubos laivas atgabeno šešis oro piratus. Jie paliko komunistinį „laisvės kraštą“ ir ryžosi grįžti į JAV-bes, nors jiem čia gresia, jei ne mirties, tai jau tikrai įgalai kalėjimo bausmė. Niekieno neverčiami jie pakeitė komunistinę lais-

vę į demokratinį kalėjimą.

Tačiau ne visi JAV piliečiai, ypač jaunimas, įvertina šio krašto laisvę, dėl kurios daug kovota ir gausiai kraujo pralieto. Ne visi amerikiečiai nori tą laisvę ginti, nors laisvės medis, nelaisvomas kartkėmis krauju, nuvyta. Atsiranda jaunų ir tvirtų vyrų, tos pačios laisvės vaisiais išaugintų, kurie naikina pačios laisvės simbolius ir, užot laisvę gynę, bėga iš JAV-bių kariuomenės. Kultūringi demokratiniai kraštai tokių pasireiškimų negiria ir kariuomenės dezertyrams, kaip ir kriminaliniams nusikaltėliams, prieglaudų neteikia. Tačiau atsirado kraštas, kuris priėmė du ar tris šimtus JAV kariuomenės dezertyrų. Tai Švedija. Tas pats Lietuvos šiaurinis kaimynas, amžių bėgyje pridaręs daug nuoskaudų Europos tautoms, ypač Lietuvai. Anų laikų švedai nebuvo šių dienų džentelmenai. Tačiau nebūtų tikslu jų palikuonis dėl bočių nusikaltimų kaltinti.

Tačiau ir dabartiniai džentelmeniški švedai ne visada džentelmenai. Jau daugiau kaip 200 metų nekariavę, pasukinių kelių karų metu jie labai daug pelnėsi, prekiaudami su abiem kariaujančiom pusėm. Net ir pastarojo Vietnamo karo metu, lyg pamiršę, kad jų kraštas nuo savo rytinio kaimyno agresijos laikosi tik NATO ir JAV-bių būdėi-

mo dėka, jie pradėjo remti JAV priešus. Neseniai vokiečių ir šveicarų spauda paskelbė, kad pastaruoju metu Švedijos suteikią ekonominę paramą šiaurės Vietnamui ir Vietkongui siekia daugiau kaip 40 milijonų dolerių.

Kalbėdami apie kraštą, kuris globoja JAV dezertyrus ir remia laisvojo pasaulio, taigi savo priešą, mes taip pat prisimename prieš 25-30 metų tos pačios Švedijos skriaudą Pabaltijo kraštams. Rusams okupavus švedų kaimynus Estiją, Latviją ir Lietuvą, jie vieni iš pirmųjų atsaukė nepriklausomybės pripažinimą ir perdavė okupantui Švedijos banke laikomus tų kraštų auksą fondus, kuriuos tos valstybės, be reikalo tikėdamos švedų teisingumu, buvo pavedusios saugoti.

Iš Pabaltijo tautų atminties niekada neišdils faktas, kai, antrajam pasauliniam karui pasibaigus, apie 170 estų, latvių ir lietuvių vyrų, vokiečių mobilizuotų ir dirbusių jų pagalbiniuose karo tarnybose, traukdamiės nuo raudonojo siaubo ir ieškodami išsigelbėjimo, perėjo Švedijos sieną ir paprašė švedų vyriausybės prieglobsčio. Visi gerai žinome, kad tada Švedija tą globą atsakė, pabaltiečius suėmė ir prievarta perdavė rusų malonei. Kai kurie iš pabaltiečių, nenorėdami gyvi patekti rusams, protestuodami prieš šį švedų veiksmą, nusižudė.

Šios nuoskaudos mes niekada nepamiršime, nes ji peržengė ne tik bet kokias svetingumo, bet ir neutralumo, žmoniškumo ribas. Šį švedų veiksmą mes norėjome tik sugretinti su jų valdžios dabar praktikuojama globa JAV kariuomenės dezertyrams.

Laisvė — didžiulė apvaizdos dovana žmonėms ir tautoms. Taigi nereikia ja piktinaudžiauti ir jai nusikalsti.

TARIASI DEL NUSAVINTŲ KŪRINIŲ

Vengrijos katalikų vyskupo konferencijos igaliotinis vyks. Czerhati pradėjo pasitarimus su Vengrijos valdžia dėl nusavintų bažnytinį ir religinių meno kū-

rinių likimo. Komunistinės valdžios nusavinti bažnytinio meno kūriniai, sukrauti Esztergom arkivyskapijos meno muziejuje, dėl patalpų stokos nėra priinama plačiai visuomenei ir jiems gresia sunykimu gavoju.

Chicago meras Richard Daley apžiūri lietuvių paviljoną Navy Pier Chicagoje. Nuotraukoje matyti Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Chicago LB apyg. pirm. A. Juškevičius, J. Daužvardienė, Z. Juškevičienė, parodos karalaitė Laima Plačaitė ir kt.

MŪSŲ PASAULIO BLOGYBĖS

Filosofas apie JAV visuomenės nuotaikas

P. GAUCYS

Ispanų filosofas Julian Marjas, šešiolik metų dėstęs įvairiuose JAV universitetuose, neseniai išleido knygą apie JAV (JAV analizė), kurioje analizuoja šio krašto gyvenimą ir jo problemas. Per tuos šešiolik metų daug kas JAV pakito. Kai jis atvyko į šį kraštą, dar nebuvo nei televizijos, nei raketų, nei dirbtinių satelitų. Eisenhoweris tebuvo paprastas generolas, apie Kennedy'į Johnson'as niekas nekalbėjo. Kompiuteriai tebuvo savo kūdikystės amžiuje. Nedrasiai buvo kalbama apie integraciją ir negrai nesvajoti apie tai, kas jiems atrodė neįtikima.

Visa pakito. Visa išaugo, išpliti. Amerikiečiai kasdien vis daugiau gamina, vis daugiau sutauo, vis daugiau išstebėja, vis daugiau keliauja, vis daugiau jaunimo studijuoja universitetuose. Lygiai taip pat vis daugiau automobilių ir lėktuvų. Elektroniniai kompiuteriai perkeičia pasaulį labiau kaip bet kuris kitas technikos išradimas. Per vienerius metus Amerikoje įvyksta daugiau ir didesnių pakitimų, kaip kitur per dešimtį metų.

Blogybės esančios neišvengiamos

Tačiau giliau žiūrėdamas į JA Valstybių gyvenimą, Julian Marjas pastebi amerikiečių visuomenėje dvi pažiūras, j mus slepiančias blogybes, ypač kolektyviniam gyvenime, kurias visose šalyse matome. Pirmoji pažiūra yra tas blogybės laikyti kaip kažką, kas ir ko negalima išvengti. Antroji pažiūra tas blogybes laiko nepakenčiamomis ir stengiasi visais būdais jas išvengti, nepaisant didelių kliūčių ir kainos.

Tokiomis blogybėmis Ameri-

koje laikoma, pvz. neturtas ir netvarka. Daugelyje Europos visuomenių, rašo J. M., buvo tikima, kad neturtas esąs kažkas nemalonu — ypatingai vargšams — tačiau „ką gi darysi“, taip jau nuo amžių buvo ir bus. Prie šingai, jeigu griuama tvarka, tai to negalima pakęsti ir valdžios aparatas įkinkomas į darbą ir galiausiai tvarka atstatoma.

Tuo atžvilgiu amerikiečių laikysena, rašo J. M., visai skirtinga, ir jeigu jos gerai nesuprantame, beveik nieko negalime suprasti apie JAV. Mat, JAV žmone labai giliai tiki į tai, kad visa galima sutvarkyti. Tikėjimas žmogum — ir išplėstas — į visą tikrovę, stipriai juose įaugęs. Amerikietis netiki, kad reikalai būtų „nepataisomi“, ir kai vienas kuris toks esti, jaučia gilų nerimą ir susierzinimą. J. Marjas manytu, tai išaiškina amerikiečių visuomenės išgyvenamą sunkumą apsiprast su mirtimi, nes ši iš tikro yra vienas tokių nepataisomų dalykų.

Amerikiečiai negali pakęsti, kad reikalai eitų blogai, kad jie netinkamai būtų vykdomi ar, kad doroviškai būtų neįmurti ar nepateisinti. Jeigu yra reikalai netinkamai vykdomi, reikia juos pataisyti. Daugelio kraštų rezignacija dėl netinkamai vedamų reikalų, tarsi jie būtų taip likimo nulemti, yra kažkas, ko amerikietis negali suprasti. Jeigu yra neturtas, reikia jį išvesti. Jeigu yra daug neščių mergaičių — mokinių, jeigu yra paplitęs girtuokliavimas, jeigu yra pernelyg daug automobilių katastrofų, yra epidemija, jeigu užterštas oras, jeigu miškų medžiai apkręsti ligom, jeigu yra nešvarių biuzių, jeigu se-

ni žmonės neįstengia apsimokėti liginėms, jeigu vaikams yra persunkj anglų rašyba, — reikia ką nors daryti, kad tai būtų sutvarkyta.

Pasaulis netiki amerikiečiais

Ir kartą jie gyvena pasaulyje ir domisi tuo, kas ten vyksta, šią savo laikyseną atneša ir į tarptautinius santykius ir nori, kad pasaulis riedėtų tvarkingai, kad taisyti ir nugalėti savo ligas, — bent visa tai, kas amerikiečiams atrodo esą negera. To nesuprantant, o to beveik niekas nesupranta, rašo J. M., įsijungia vienas baisus klaidos elementas į visa tai, ką pasaulis galvoja apie JAV. Niekas netiki, kad amerikiečiai iš tikro nori pagerinti visų kitų reikalus ir būklę. Visi galvoja, kad jeigu jie rūpinasi kitais, tai daro todėl, kad nori „pasipelnėti“. Kartais jie nesusigauo kur tas pelnas gali būti, nemato kokį naudą JAV gali turėti iš daugelio vykdomų darbų, kurie reikalauja pastangų ir didelių lėšų, tačiau spėja, kad „turi būti“ koks paslėptas tikslas, ir juo mažiau matomas, juo svarbesnis. Šalia to, visad yra kas nors, kas „pasinaudoja“ visu tuo savo asmeniniam labui, ir nesunku atrasti, kad kas nors tai daro. Tačiau niekas nustoja pagalvoti, kad tas, kuris pasinaudoja, nėra tas pats, kuris daro, nei taip pat, kad pikta naudojimasis yra nepalyginamai mažesnis už pastangas ir išlaidas. Tariant, kad visa sudėjus ir į tai žiūrint kaip į biznį, tai būtų labai prastas JAV biznis.

Tačiau tai yra tik viena to klausimo pusė. Kita, priešingai, yra keista amerikiečių šio pasaulio negerovių pakanta. Pavyzdžiui, jie yra įsitikinę, kad

reikia vykdyti integravimą, tačiau tas integravimas tevykdomas lėtai. JAV yra susirūpinusios jaunimo nusikalstomumu, nes dažnai vaikinai ir merginos, tarp 13 ir 19 metų, vagia automobilius, girtauja, lytiniai santykiauja, naudoja narkotikus, bastosi, sudaro genges, o kartais įvykdo rimtų nusikaltimų ir netgi nužudymų. Tačiau apie tai vis kalbama, išleidžiamos didelės sumos komisijų tyrimams studijuojant šį klausimą, o jaunuolių nusikaltimai dėl to nė kiek nemažėja. Daugelis įsitikinę, kad pakanka padidinti policiją ir leisti jai nekludomai veikti, kaip kad elgiamasi kitose šalyse. Yra žinoma esant sambūrių, kuriem vadovauja tikri gangsteriai, turį milijonškas sumas, dalinai panaudojamas užpuolimams ir smurtui, da linai — jų vadovų karališkam gyvenimui. Tačiau valstybės organai nesugeba jų sutvarkyti, ir metai po metų matome Administracijos nelabai sėkmingas pastangas teisminiu keliu tuos niekadėjus sudrausti ir jų organizacijas išardyti.

Pateisina socialinius negalavimus

Kodėl taip yra? — klausia J. Marjas. Kodėl toks neveiklumas? Jo manymu todėl, kad amerikiečiai yra įsitikinę, jog socialiniai negalavimai turi tam tikrą pateisinimą. Tas pateisinimas gali būti nepaprastai menkas ir jį lydi nepatogumai daug didesni ir todėl neįmurti. Tačiau amerikietis, gerbdamas tikrovę, matuoja kiek čia yra pagrinde ar jo nėra. Nusigėręs žmogus kelia triukšmą ir savo automobiliu gali ką nors užmušti, bet gal jis turi kokį rimtą pagrindą ir tuo būdu — gali pasigirti. Vaikai, kurie labai blogai elgiasi, gal yra iš šeimų ar socialinių sluoksnių, kurie juos pastumėję į tai ir, be to, gal jų toks elgesys kyla iš iniciatyvos ir nuotykių polinkio, kurie turi vertę, tačiau tuo tarpu jie nerado tinkamo kelio pasireikšti. Ir kiekvienu atveju, jie turi prieš akis visą gyvenimą. Negi visa tvarkysi gminių lazdu ir kalėjimų pagalba?

Šalia to yra vienas dalykas, vadinamas įstatymu, ir yra kitas dalykas, vadinamas laisve. Vienu ir antru kai kas pasinaudoja ir valdžia negali elgtis kaip tinkama, ji turi gerbti žaidimo taisykles ir netgi palikti nenubaustus kai kuriuos nusikaltimus. Tai yra kaina, kurią reikia mokėti, norint, kad nekalti gyventų saugūs valdžios sauvallavimo neliečiami. Jeigu visiems bus surištos rankos ir uždėti apynasriai, niekas neparodys blogo mosto ir neištars blogo žodžio. Tačiau ar verta mokėti tokią kainą? Daugelis tiki, kad taip, bet tik ne amerikiečiai.

Bijosi staigių reformų

J. Marjas įsitikinimu, amerikiečiai biją chirurgijos ir ryžta-

si jos griebtis tik kraštutiniais atvejais. Chirurgija esanti labai veiksminga, tačiau ji pavojinga: ji sukelia skausmą, palieka randus ir, kas svarbiausia, sumažina organizmo sugebėjimą reaguoti. Jos vietoje, amerikiečiai galvoja, geriau skatinti socialinį kūną, kad jis iš tikrųjų nugalėtų savo negalią, kad tas negeroves pataisytų ir perkeistų tai, kas yra ydinga apraška tų savybių, kurios iš esmės yra geros, teisėtos ar bent neišvengiamos.

Iš čia ima pradžia toji keistoji „pakanta“ tokiuoje veikloje ir energingoje tautoje, taip pilnoje ryžto viską sutvarkyti. Ji bevelija savo žaizdas laikyti atviram ore, jomis rūpintis, duoti joms laiko, tikėtis, kad toji gydomoji visuomenės galia sugebės jas nugalėti, o ne jas pridenbti tariamuo tobulumu.

Šios gydomos technikos daļį sudaro tai, sako J. M., ką galima būtų pavadinti atsiskyrimu. Kai kurių blogybių atžvilgiu, kaip, pvz., kraštutinumai ir visos demagogijos apraiškos, į juos amerikiečių visuomenė dažnai reaguoja abejingumu ir iššūkiu. „Šitaip ne!“, pasako kartą ir kitą ir visom kryptim. Kitose šalyse kraštutinių būriai sugeba patraukti priešingom kryptim didelės atplaišas socialinio kūno, kuris palieka perskeltas, išjungtas ir maištaujas. Galutinė viso to paseka — pilietinis karas arba didesnės ir stipresnės socialinės grupės prievarta silpnesnįjais.

JAV, kur kraštutinumai visad klesti, rašo J. Marjas, juos palieka sumažintus į „the lunatic fringe“, kuris toleruojamas, nes nėra labai pavojingas. Ir toks jis yra ne todėl, kad socialinis kūnas nesiduoda patraukiamas nei perskeliamas, bet palieka vieningas ir sutartinai niekina tuos, kurie siekia jo sunaikinimo ar pražūties tų dalykų, be kurių gal neverta nė gyventi.

William Friedman, žinomas amerikietis kriptologas, kuris karo metu išaiškino japonų slaptaraštį, mirė sulaukęs 78 m. Washington. Jis buvo apdovanotas medaliu, nes jo iššifruotas japonų kodas „purple“ padėjo amerikiečiams greičiau užbaigti karą ir išsaugojo daug gyvybių.

KRAUJO BALSAS

Romanas
RENĖ RASA

78.

Taip, gyvenimas buvo ramus ir pilnas — ji turėjo Rūtą.

— Mano dukterė turės viską, ko aš neturėjau, — svajojo Aukšė, bet nežinojo kuo praturtinti dukters gyvenimą. Rūta buvo kitokia nei motina: nesvajoto, nesilgėjo, gyveno patenkinta tuo, ką turėjo ir niekur nesiveržė.

— Jos gyvenimas bus tvarkingas ir nuobodus, — pagalvau nuspurdė Aukšė. Nuo tos dienos ji nebesilogo dukters ateitimi, nes Rūtai negalėjo nieko atsitikti.

Ji išmoko lietuviškai ir jautėsi gerai tarp amerikiečių ir lietuvių.

—Koks skirtumas, — patraukdavo jį pečiais, kai Aukšė primindavo, kad jos gyslose tekėjo lietuviškas kraujas, — žmogus yra žmogus.

Johnas su užuojauta žiūrėdavo į žmonos nesėkmingas pastangas įdiegti Rūtoje meilę Lietuvai. Laikydamišis savo pažado, jis liko nuošaliai dukters lietuviškame auklėjime.

Aukšė matė, kad Johno teigimas pamažu pildėsi — ir jos tauta, kaip ir visos kitos mažumos, rylo šved-

mėje įtakoję.

— Atskirti nuo kamieno mes žūsime, — prisiminė ji Rimo žodžius. Gal todėl jis ir laikėsi kamieno — Lietuvos, kur kartą apsilankęs niekada nebeatruokė ryšio. Daug kam jo idėjos buvo neįmurtos, daug kas jį smerkė ir pati Aukšė kartais nežinodavo ką galvoti. Bet jo sūnus buvo ir jautėsi lietuvis.

— Gal Rimas ir jo sūnus išlaikys mūsų tautą, — Visur tas pats, brangute! Visur pasaulio kraštas. Didesnis atstumas nieko nereikšcia šiais laikais, — jo sakiniai buvo padriki, lyg prievarta išstumti. — Taip reikia, brangute, taip reikia, — tęsė jis toliau ir pradėjo pasakoti, kokios ten geros salygos, koks idomus darbas. — Jo bus daug, o tai gerai, nes darbas padeda užsimiršti. Pradžioje bus sunku, bet su laiku viskas pasikeis, — glostė jis jos rankas lyg ramindamas. — Tu irgi būsi laiminga... — nutęsė Vytautas.

Aukšė nuslypojo. Rūta žavėjosi Algū. Ir jos pačios širdis šilo pagalvojusi apie stambų linksmą studentą, apie kurį viskas virė ir judėjo.

Ji prisiminė mirusią motiną. Tik dabar ją geriau suprato. Ir ji pati, kaip tada mama, puoselėjo viltį dėl savo dukters ateities.

Du jos ištikimi draugai — Rimas ir Irena. Kiekvienas jų sukūrė savo atskirus pasaulius, kuriuose pavydžiai saugojo savo laimę. Aukšė dažnai ieškodavo šilumos prie jų židinio ir visada grįždavo namo kupina naujų jėgų ir pasiryžimo.

Irenos dukterys jau suaugusios, viena solistė, kita dailininkė.

— Tur būt, iš kaimynų pasiskolino tuos talentus, — erzino žmoną kaip paprastai Bronius.

Jų šeima tarpusavy buvo labai artima — visur drauge, visur vieningai, bet nuolat pilna kovingumo nuotaikų ir ginčų. Ir jie neišnyks be ženklų.

Aukšė jautėsi pavargusi, lyg laivas grįžęs po ilgos ir nesėkmingos kelionės į uostą, nepasiekusi nieko, kas būtų bent mažas akmenėlis ateities statybai.

— Kažkur nuklydau nuo kelio, — pagalvojo ir žinojo, kad jos gyvenimas prasidėjo klaidomis. Žmogus turi save gerai pažinti, kad širdis ir protas vienas kitam neprieštarautų, kad pareiga neatrodytų našta, kad jis pajęgtų atlikti savo paskirtį gyvenime.

Jai jau buvo per vėlu, bet Marija iškėlus rankas laimino naują gyvenimą išeinančią mergaičių būrį, kuriame buvo ir jos dukterė. Oras virpėjo skardžiais jų balsais, saulė žaidė ant jaunystės žydinčių veidų, o širdys plakė gyvenimo džiaugsmu ir pilnos lūkesčių jos veržėsi į nežinomą bet daug žadančią ateitį.

Tik Aukšė ir Marijos stovyla buvo ramios ir tylios savo patyrimo ir žinojimo, kad viskas yra laikina, kad gyvenimas pralekia greičiau, nei žmogus pajęgia jį pajusti, kad visos aistras, troškimus ir viltis nustelbia kraujo balsas, kuris lydi per gyvenimą ir kurį nutildo tik mirtis.

(Pabaiga)

PER AUSTRIJĄ Į VENGRIJĄ

Mūsų korespondentų A. Saulaičio ir A. Zaparacko išpūdziai iš kelionės

Mes tęsiame savo kelionę per Europos kraštus. (Šią kelionę dalį aprašo Algis Zaparackas).
Austrija — labai gražus kraštas, žmonės malonūs, mandagūs, vaišingi. Kiekvienas Alpių slėnis savotiškai įdomus, o jo žmonės turi savo papročius ir nešioja tautinius drabužius. Inšbrucke aplankėme folkloro muziejų, imperatoriaus Maksimiliano kapą, dalyvavome puikios vaikų choro koncerte, taip pat vietinių gyventojų gegužinėje, kurios dalyviai buvo tautiniais drabužiais apsirengę. Naktinėse pramogose vyresniųjų lankomose užėgose girdisi Tirolio muzika, o jaunimo pobūviuose vyrauja amerikiečių dainos. Teko susitikti Pietų Afrikos studentų, kurie jau buvo susipažinę su kitais Vokietijoje gyvenančiais lietuviais, įskaitant jau mūsų Heidelbergėje sutiktą R. Graudusytę.

Austrai sekmadieninėse pamaldose dalyvauja veiksmingai, gieda visi, ir vėl dėvi savo tautinius rūbus. Kufsteine mūsų automobilį ėmė sekti kitas, vis dūduodamas. Sustojus išlipo brunckas vyras, klausdamas, "Ar jūs esate lietuviai?". Mat, jis pastebėjo mūsų vytkę, užpakaliniam lange įklijuotą. Tai A. Šabanas iš Chicagos, dabar gyvenęs pas Austrijos lietuvių veterinarijos gydytoją.

Viena — kultūrinis centras, savotiškai išsiskirias iš kitų miestų. Nesimatomai sunkvežimių ar pramonės pastatų. Parlamente rūmai, opera, teatrai ir kiti pastatai, kurie kaip ir visuose Europos miestuose jau šimtmečiais stovi ir dar ilgai stovės.

Bevaikščiodami Vienos gatvėmis, sustojome prie Vengrijos turistinio biuro, kuris keliais plakatais reklamavo ir kvietė turistus užsukti į Vengriją, o ypač Budapeštą. Tuo metu Čekoslovakijos įvykius kiekvienas laikraštis didelėmis raidėmis aprašinėjo. Buvo noras patiemis nuvykti ir pamatyti savo akimis, kaip didvyriška Čekoslovakų tauta vedė kovą su okupantu už savo tautos laisvę, tačiau sužinojome, kad siena uždarė ir vizos neišduodamos.

Raimundas pasiūlė aplankyti Budapeštą. Atsistojome eilės vizos gauti. Juodplaukė vengrė padavė trijų nuorašų blanką, kurioje reikėjo atsakyti įvairius klausimus, pridėti dvi fotografijas. Sumokėjė po 5 dol. už vizos paruošimą, ir išsikėitė vienai dienai minimumą nustatytų pinigų, buvome prašyti palaukti keletą valandų, kol mūsų vizos bus patvirtintos. Ši pertrauka davė mums progos drauge pietauti, o kelionių biurui sutvarkyti mūsų dokumentus. Grįžę po trijų valandų, gavome vizas ir pasileidome geležinėse uždangos link.

Pavakarė, rugpiūčio 22, pasileidome Vengrijos link. Prasiidėjo lygumos ir, jeigu ne austriški kaimai, tai atrodytų, kad važiuojame į JAV ūkininkų laikais. Staiga privažiavome užrašą paskutiniosios benzino stoties. Nors ir pravažiavome stotį, bet vėl grįžome ir stojome į eilę, nes visi važiuojo į rytus šioje pusėje pripildę savo benzino tankus.

Už kilometro pasitiko mus austrų pasienio tarnautojai, kurie patikrino mūsų dokumentus, rankos mostu duodami ženklą važiuoti toliau. Pavažiavę dar kilometrą pasiekėme oficialią Austrijos-Vengrijos sieną ir įvažiavome Vengrijos teritorijon. Čia matėsi sargybinių bokštai ir kukurūzų laukai, aptverti spygliuota viela. Austrijoje gyvenęs Raimundas paaiškino, kad ne kukurūzai yra saugojami spygliuota viela, bet visas

sienos pakraštys yra užminuotas, kad koks nors vengras nebandytų pasprukti į laisvąjį pasaulį.

Dar kilometrą pavažiavę pamatėme kareivį su automatu rankoje, saugojantį didelę užtvartą. Raimundas pastebėjo, kad barjeras buvo nuleistas taip žemai, kad pro jį nepralysų sportinės mašinos. Teko laukti pusvalandį, kol mus įleido į Vengrijos muitinę.

Muitinėje pasitiko visas būrys kareivių, kurie liepė išlipti, paėmė pasus ir su vizomis nusinešė juos į vidų. Kita grupė kareivių pradėjo tikrinti mūsų mašiną. Taip viską išžiūrėjo, kad net išėmė mūsų Volkswageno užpakalinę sėdynę. Įsitikinę, kad nieko pavojingo nevežame, davė ženklą kito barjero saugotojui užtvartą pakelti ir mus praleisti toliau.

Nereikėjo pavažiuoti nei keltos kilometrų, kai staigiai pasijutome esą keistame krašte. Žapsys laksto po kelią, reikėjo išmokyti prasilenkti su arklių traukiamomis susisiekimo priemonėmis ir ilgas keliones mėgstančiais dviratininkais. Čia mus ištikio pirmutinis nesusipratimas.

Prieky pamatėme atvažiuojantį vežimą, arklio traukiamą. Nutarėme nufotografuoti šią "modernišką" susisiekimo priemonę. Kadangi Vengrijos keliai yra siauri ir prasilenkti sunku, todėl išsukome į šoną pirmuoju pasitaikiusiu keliuku. Sustoję ir pasiėmė foto aparatą, pasiruošėme fotografuoti. Staiga Raimundas kitoje kelio pusėje krūmuose pamatė kareivines ir vieną kareivį su automatu ant pečių, skubantį mūsų link. Nelaukėme nieko, bet tuoj jau sėdome į mašiną ir, įsijungę trečiąjį bėgį, nuskubėjome Budapešto link.

Liūdną vaizdą sudarė Vengrijos ūkių - kolchozų laukai. Kiek tik akis mato, tai buvo vienos rūšies javai, tačiau jie labai vargingai atrodė. Vakarinio pasaulio ūkiai savo tarpe konkuruoja, augindami įvairių rūšių javus, o Vengrijoje jie užėja tą, ką metinis planas reikalauja, nors pasėliai ir netinka tos žemės rūšiai. Kaimai labai skurdžiai atrodo, jokio gyvumo, labai niūrus vaizdas. Žmonės labai senoviškai apsirengę, iš veidų galima spręsti, kad jie yra daug ką pergyvenę.

Už 120 kilometrų privažiavome pirmąją benzino stotį. Laukiančiųjų benzino stotyje buvo nemažai. Dar pavažiavus 12 km. Budapešto link, prasidėjo greitkelis, keturių takų, tik neseniai pastatytas. Tai buvo tikrai greitkelis, nes, nors buvo apie 8 val. vak., jautėmės, kad šis kelias ir artėjantis miestas mums priklausys. Visi Europos miestai, kuriuose lankėmės, apkrauti vyksta didelis judėjimas, visur matyti žmonių, įvairių reklamų, ir jauti, kad įvažiuoji į didmiestį. O čia jautėmės, kad vykstame į tuščią miestą, į "ghost town", o ne į dviejų milijonų gyventojų miestą.

Argi Washingtono lietuviai pasiryžę sustabdyti lietuvių vaikų nutautėjimą? Pasitaiko ir pasitaikys mišrių vedybų, kai lietuvis ar lietuvaite išteka už amerikiečio, anglo, vokiečio, argentiniečio, brazilo, lenko, italo ar prancūzo, žiūrint kokioje valstybėje gyvenama. Beveik kaip taisyklė, tokių vedybų vengia ne tik tėvai, bet ir vaikai. Su nepasitenkinimu apie jas rašo lietuvių spaudoje, net raginama visiškai nieko nerašyti, tarsi būtų prazūtingas atskalūnas ar atskalūnė tas lietuvis ar lietuvaite sumainę žiedus su svetimuoju.

Idomūs pavyzdžiai

Iš esmės sutinkant, kad tvirtesnis šeimos yra vienatutės, betgi nuolatos matome akinančiai ryškios dešimties, spēju apie 40-50, gi su mažamečiais gal tik keliolika šeimų, savo prieauglyną stengėsi auklėti tik lietuvių kalba. To siekiant, vaikučius vežiodavo iš šeimos į šeima, kur namuose pasilikusios mamos globodavo atvežtuosius jaunuosius lietuviukus, lietuvaiteis, su jais žaisdami, mokydamiesi. Po kelių metų pavyko gauti atskiras patalpas pas sve timtaučius (amerikiečius), ir tenai visą vaikučių būrelį gamtos supamoj aplinkoje laisviau lavinti vien lietuviškai.

Bet skaitykime toliau tą kuklią korespondeniją:

"Kaip ir anksčiau, taip ir šiais metais prie mokyklos, bet kitose patalpose veikia mokykla su pritaikinta programa mišrių šeimų vaikams, nekalbantiems lietuviškai. Jie šioje mokykloje įgyja žinių apie Lietuvą, pramoksta dainuoti bei lietuvišką žodžių. Per pora metų vaikai pradeda suprasti ir su jais galima, paprastais sakiniais, susikalbėti lietuviškai. Šios mokyklos mokytoja yra G. Norikutė-Yamakawa. Į darželį vaikai priimami nuo 3 metų amžiaus." Ir t.t.

Argi Washingtono lietuviai pasiryžę sustabdyti lietuvių vaikų

Cia ne stiklas išgėrimui, bet jūrų dugno tyrimams. Iš dviejų tokių suvožtų stiklų bus padarytas prietaisas nusileisti į jūrų gilumas. Stiklas labiau atlaiko vandens spaudimą. Burbulas sveria 700 svarų ir turės 56 colius diametro... Jis čia demonstruojamas Creighton, Pa., JAV laivyno įmonėse.

Vaikų darželiai ar nutautėjanti tuštuma

ALGIRDAS GUSTAITIS

Vaikas jaunystėje yra kaip daigelis. Gerai pasodinsi, augs teisingai, blogai globosi, vys tarsi nepalaistomas.

Mano dėmesį atkreipė trumpa korespondencijos žinutė "Drauge" nr. 224, 1969.9.24 d. iš Washington, D.C., kurios autorė G. K(rivickienė) paskelbė:

"Lietuviškai kalbančių vaikų darželis, keletą metų veikęs tėvų namuose, nuo šių mokslo metų persikėlė į Donelaičio mokyklos patalpas. Vieta mokyklai yra gera jaukiose baptistų mokyklos patalpose. Pertraukus metų vaikai turi progos pažaisi, pabėgioti me džiais apaugusioje aplinkoje."

Šiuose sakiniuose išskirtina du epizodu: pirma — Washington, D.C., kur lietuvių šeimų yra kelios dešimtys, spēju apie 40-50, gi su mažamečiais gal tik keliolika šeimų, savo prieauglyną stengėsi auklėti tik lietuvių kalba. To siekiant, vaikučius vežiodavo iš šeimos į šeima, kur namuose pasilikusios mamos globodavo atvežtuosius jaunuosius lietuviukus, lietuvaiteis, su jais žaisdami, mokydamiesi. Po kelių metų pavyko gauti atskiras patalpas pas sve timtaučius (amerikiečius), ir tenai visą vaikučių būrelį gamtos supamoj aplinkoje laisviau lavinti vien lietuviškai.

Argi Washingtono lietuviai pasiryžę sustabdyti lietuvių vaikų

nutautėjimą? Pasitaiko ir pasitaikys mišrių vedybų, kai lietuvis ar lietuvaite išteka už amerikiečio, anglo, vokiečio, argentiniečio, brazilo, lenko, italo ar prancūzo, žiūrint kokioje valstybėje gyvenama. Beveik kaip taisyklė, tokių vedybų vengia ne tik tėvai, bet ir vaikai. Su nepasitenkinimu apie jas rašo lietuvių spaudoje, net raginama visiškai nieko nerašyti, tarsi būtų prazūtingas atskalūnas ar atskalūnė tas lietuvis ar lietuvaite sumainę žiedus su svetimuoju.

Idomūs pavyzdžiai

Iš esmės sutinkant, kad tvirtesnis šeimos yra vienatutės, betgi nuolatos matome akinančiai ryškios dešimties, spēju apie 40-50, gi su mažamečiais gal tik keliolika šeimų, savo prieauglyną stengėsi auklėti tik lietuvių kalba. To siekiant, vaikučius vežiodavo iš šeimos į šeima, kur namuose pasilikusios mamos globodavo atvežtuosius jaunuosius lietuviukus, lietuvaiteis, su jais žaisdami, mokydamiesi. Po kelių metų pavyko gauti atskiras patalpas pas sve timtaučius (amerikiečius), ir tenai visą vaikučių būrelį gamtos supamoj aplinkoje laisviau lavinti vien lietuviškai.

Idomūs pavyzdžiai

Iš esmės sutinkant, kad tvirtesnis šeimos yra vienatutės, betgi nuolatos matome akinančiai ryškios dešimties, spēju apie 40-50, gi su mažamečiais gal tik keliolika šeimų, savo prieauglyną stengėsi auklėti tik lietuvių kalba. To siekiant, vaikučius vežiodavo iš šeimos į šeima, kur namuose pasilikusios mamos globodavo atvežtuosius jaunuosius lietuviukus, lietuvaiteis, su jais žaisdami, mokydamiesi. Po kelių metų pavyko gauti atskiras patalpas pas sve timtaučius (amerikiečius), ir tenai visą vaikučių būrelį gamtos supamoj aplinkoje laisviau lavinti vien lietuviškai.

Reikia lietuviškų bibliotekų vaikų darželiams

Kiekviena lietuviška mokykla, gimnazija, net vaikų darželis turėtų turėti savo lietuviškų knygų bibliotekas ar bibliotekėles. Tėvai ne visad ir ne visas vaikas, jaunimui išėjusias knygas nuperka. Ir vėl kitas dalykas knygas laikyti namuose, ar jas turėti darželio, mokyklos bibliotekoj. Psichologinis skirtumas, kurį kiekvienas mokytojas, mokytoja lengvai supras. Deja, toli gražu ne visos mokyklos, darželiai tokių bibliotekų turi.

Dažnokai ir teisingai skundžiamasi lietuvių knygų merdėjimu. Kaip gi jos nemerės, jei iškoma priežasčių lietuviškai knygai nepirkti. Reikia knygas, pirmoje eilėje jaunimui, pirkti nesukliktinant "Draugas", "Lietuvių Dienos", saleziečiai lietuviai Italijoje ir kai kurios kitos knygų leidyklos jaunimui knygučių turi apšiai. Kreipkitės, išgykite savo darželiams, mokykloms, savo namams, savo jaunimui. Nelaukite paukojimo. Leidyklos vos besilaiko, dažnai autoriai savo lėšomis išleidžia knygas.

Vaikams darželį išlaikyti nėra lengva

Net spaudoje pagarbintos Los Angeles kolonijos lietuviškos mokyklos neįstengė išlaikyti vienintelio vaikams darželio, jis tekyburuios spaudos (tai garantuoja greitą išstipimą svetimųjų puode), sa vo tarpe vis daugiau ir daugiau kalbančių svetimai, iki galutinai išstipsta, nustoja lankyti lietuviškus parengimus, pasirenka svetimus draugus, svetimą kalbą knygas ir galutinai paskesta.

Kaip išsaugoti sveikatą

SAUGANT SAVO ŠIRDĮ

Tik ką iš spaudos išėjo naujas veikalas "Your Heart and How to Live with It" (išleido The Viking Press, New York. 1969 m., 247 p., \$5.95). Jos autorius Lawrence E. Lamb, M. D. yra širdies ligų specialistas ir, kaip pasižymėjęs medicinas, buvo palkviestas sekti aviatorių ir astronautų sveikatą. Knygos sutelkta naujausieji mediciniški atradimai širdies ir kraujo indų klausimais. Autorius primena, kad, pagal JAV Kovą su širdies ligomis draugijos apskaičiavimus, šiemet širdies ir kraujo indų ligomis mirs 1,059, 400 amerikiečių. Širdis ir kraujo indai dabar yra didžiausia mirties priežastis. Antroje vietoje vėžys.

Dr. Lamb pabrėžia, jog mūsų maistas yra viena didžiausių mūsų širdies sveikatos ar ligos priežasčių, todėl pats žmogus savo širdies sveikatą gali daugiau padaryti, negu gydytojas. Davęs anatominių ir fiziologinių širdies bei kraujo indų paaiškinimų, dr. Lamb labai pataria vengti gyvulinių riebalų, kurie padaro kraują riebus, su medžiagomis, kurios prisideda prie arterijų sklerozės. Vengti valgių, kurie turi daug cholesterolio, kaip kiaušinio trynys, smegenys, kepenys, austrės, sviestas. Daugiau vartoti neprisotintų (polyunsaturated) riebalų, kaip safflower, kukurūzų aliejaus. Taip pat pataria vengti saldumynų, kaip cukraus, sirupų, medaus, jų vartojimą ribojant,

privaičius vaikams darželius. Nesunku numanyti, tai nėra visuotinas darželynas. Pavienių pavyzdžių visad yra.

Ar lietuvių emigracinė visuomenė nori turėti lietuviškų vaikams darželių? Po to bus tvirtesnės liet. mokyklos. Ar norima ramutėliai plūduriuoti iki nuaplūduriavimo į svetimųjų vandenynus.

Who says you're healthy?

Your mother means well. But when your doctor says you're healthy, you can be sure.

Help yourself with a check-up. And others with a check.

American Cancer Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

Če-polo Skipičio dvi įdomios ir kiekvienam naudingos išgyti knygos:

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT ... \$5.00
atsiminimų knyga, pavaizduojanti sąlygas, kuriose kėlėsi nepriklausoma Lietuva.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ... \$7.00
atsiminimų knyga, apimanti 1914-40 metų laikotarpį. Išleista švenčiant 50 m. nuo nepriklausomybės paskelbimo jubiliejų.

Šiuose dviejuose veikaluose rasite išsamų ir gyvą bundantį ir nepriklausomos Lietuvos aprašymą, kurį autorius pateikia kaip betarpiš tų laikų įvykių liudininkas.

Knygos gaunamos DRAUGE, Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčių.

o rūpintis, kad būtų daugiau vartojama maisto ir gėrimų, kurie turi vitamino C, kaip graifruktai, jų sultys.

Vengti keptų mėsų. Anot jo, keptuves iš viso reikėtų iš namų išgyvendinti. Geriau mėsos virtos, tušintos. Vartoti daugiau šviežių vaisių, bet vengti kokoso palmės riešutų, nes šie duoda daug cholesterolio.

Pataria mankštintis, bet neperdėti, nes tai gali pakenkti. Palaipsniui įprasti į mankštą. Primena, kad didesnis rūkymas, gėrimas kenkia sveikatai. Ypač kenkia perdidelis svoris, nutukimas. Pamoko, ką daryti kol atvyks gydytojas, jeigu ką namuose ištiko širdies ataka. Duoda labai daug sveikatos patarimų ir šiuo reikalu besidomintiems, veikalas labai patarinas skaityti.

J. Daugl.

Is your home SAFE?

ANNA KARENINA,

L.N. TOLSTOJUS

I ir II tom. — 4.00.

III ir IV tom. — 3.75.

BARABAS,

PAER LAGERKVIST

kaina — 2.25

CEZARIS,

MIRKO JELUSIĆ

3 tomai kiekvienas po 2.00

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ

F.M. DOSTOJEVSKIS

I tom. — 3.00

II tom. — 2.50

III tom. — 3.00

VARGDIENIAI,

VICTOR HUGO

I tom. — 3.50

II tom. — 2.00

III tom. — 3.00

IV tom. — 3.50

Tai knygos, kurios niekada nepasensta ir nenusibosta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautos, kurios verčiamos į svetimą kalbą ir renkamos mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvieniems namams. Išsigiję jas "Drauge" sau ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Š. m. lapkr. mėn. 9 d.
sekmad., 2:30 v. popiet
JAUNIMO CENTRE
CHICAGOJE

LITERATŪROS IR MUZIKOS ŠVENTĖ

Anglijos Liet. Rašytojai savo kūriniais skaitys: poetas VLADAS ŠLAITAS ir rašyt. JONAS KUZMICKIS-GAILIUS. Vietinė talka: aktorės Elena BLANDYTĖ, Eglė VILUTIENĖ, jauna pianistė ir sesučių kanklinių kvartetas.

Bilietai
MARGINIUOSE
2511 W. 69th Street
ir pas klubo
Valdybos narius

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

ISKILMĖS, SVENCIANT KONSULATO SUKAKTĮ

Spalio 26 d. Ambassador viešbutyje iškilminguose priešpiečiuose buvo paminėta Lietuvos konsulato Los Angeles mieste 30 m. sukaktis. Nuo pat pradžios konsulato pareigas eina dr. Julius J. Bielskis, prieš kelis metus pakeltas į generalinius konsulus.

Priešpiečiuose dalyvavo arti 200 žmonių, kurių tarpe garbės prezidentu buvo Turkijos, Tautinės Kinijos, Čilės, Brazilijos ir Estijos konsulai ar konsulariniai pareigūnai, buv. JAV paskutinis pasiuntinys ir įgalios ministeris Lietuvai dr. Owen Norem ir Los Angeles burmistro atstovė, įteikusi mūsų konsului L.A. miesto vėliavėlę, adresą ir labai šiltus sveikinimo žodžius.

Pagerbimą organizavo Alto L. A. sk. valdyba, iškilmėms vadovavo pirmininkas V. Čekanauskas. Iš lietuvių garbės prezidentu dar buvo pakviestas JAV LB Tarybos narys, poetas Bern. Brazdžionis.

Minėjimas pradėtas Sv. Kazimiero parapijos klebono prel. J. Kučingio invokacija, savo turiniu ir forma atitikusia minėjimo iškilmingumą ir rimtį. Norisi šia visiems dalyviams gerą išpūdį padariusią invokaciją išstai paticuti (vertime į lietuvių k.):

"Dangiškasis Tėve, mes prašome palaiminti šį susirinkimą, minintį Lietuvos konsulato Los Angeles mieste 30 m. sukaktį, palaiminti gerb. generalinį konsulą dr. Julijų J. Bielskį ir taip pat visų mūsų mylimą Lietuvą, kuri kartu su kitomis pasaulio pavergtomis tautomis šaukiasi laisvės ir pagalboms."

Leisk, o Dieve, mums taip kalbėti, veikti ir gyventi, kad mums paliktoji laisvės dovana būtų apsaugota ir išlaikyta ne tik čia, bet ir visame pasaulyje ir ten, kur dar tebesilaiko vergija ir tironija.

Padėk, o Dieve, be mažiausio svyravimo ryžtis kurti tokį pasaulį, kuriame nebesitrunkytų karo perkūnai, tironija ir skriaudoms nebesiaustų žemėje, bet visi žmonės ir visos tautos gyventų šventoje laisvės ir taikos šviesoje."

Iškilnių pabaigoje žodį tarė gen. konsulas dr. J.J. Bielskis. Kalba kondensuota, logiškai išplanuota ir pilnai atskleidusi šio minėjimo prasmę:

"Šventės ir minėjimai stiprina mūsų valią ir žadina ryžtą teisti kovą už žmogaus ir tautų teises". Jis išdėstė konsulato funkcijas dabartinėse sąlygose (Lietuvai esant okupuotai), priminė rusų pastangas įvykdyti okupaciją, pe rimti konsulatą ir tuoj pat pabrėžė, kad JAV ir daug kitų valstybių pasmerkė rusų invaziją ir prievartinę okupaciją ir tebeprapažįsta teisėtą vyriausybės skirtus diplomatinis bei konsularinius atstovus.

"Žmonės, o taip pat didelės ir mažos tautos ilgisi, svajoja, viliasi ir kovoja už laisvę, teisingumą ir taiką". Tos teisės ypač "pri-

klauso Lietuvai, turinčiai virš 700 metų didžią valstybinę istoriją" (Konsulo kalba bus paskelbta spaudoje).

Tarp invokacijos ir konsulo kalbos, geriau kad nereikėtų to sakyti, buvo gan tuščia, išskyrus p. Čekanausko sugebėjimą inteligentiškai programai vadovauti. Gi Alto sk. valdyba, kaip kolektyvas, pasirodė nepajėgus didesnio masto įvykiu išpūdingiau suorganizuoti. Turint per daug laiko, galima leisti ir kokius klubelius pareklamuoti, bet reikalai

MUZIKA, MEDICINA IR DAINOS

Medicinos gydytojas Juozas ir kompozitorė Giedra Gudauskai ne taip seniai Los Angeles mieste atšventė 25 vedybinio gyvenimo metų sukaktį. Muzika - subtiliausias menas ir medicina - realiausias mokslas ir praktika šioje šeimoje susiderino į dailią darną: daktarui ne svetimi muzikos instrumentai, ypač smuikas, gi kompozitorė ne kartą sutinkama talkininkaujanti gydytojo kabinetė.

Gudauskų šeima iš Chicago į Los Angeles persikėlė 1960 m. ir tapo neatskiriama šios lietuvių bendruomenės dalimi. Dabar atrodo, kad tiesiog sunku būtų Pietinės Californijos lietuvių gyvenimą įsivaizduoti be Gudauskų - be dr. J. Gudausko gydytojo kabineto ir be muzikos G. Gudauskienės gyvastingos muzikinės veiklos.

Dr. J. Gudauskas, prieš pradėdamas studijuoti mediciną, jau buvo baigęs mokytojų seminariją. Tur būt tuo reikėtų aiškinti ir jo humanitarinius ir visuomeninius nusiteikimus: bendradarbiavimą spaudoje Lietuvoje - "Lietuvos Žiniuose" ir klaidėdikiame "Keleivyje", Amerikoje - "Lietuvių gydytojų biuletenyje", ir dalyvavimą visuomeninėje veikloje (Lietuvoje - "Varpo" d-jos ir stud. med. korp. "Ažuolas" vadovybėje, Amerikoje Liet. Valsčių laudininkų s-goje ir Žaliamame Internacionale). J. Gudauskas buvo vienas iš "Mokslieivio" žurnalo steigėjų (1934) ir "Medicinos" žurnalo Lietuvoje sekretorius. Labai įdomus faktas, kad dr. J. Gudauskas rankraštyje turi parašęs net romaną, kurio... nesiruošia spausdinti.

1968 m. "Lietuvių gydytojų biuletenyje" dr. J. G. paskelbė ilgus ir labai įdomius išpūdžius iš lankymosi pavergtoje Lietuvoje. Į juos ilgu straipsniu atsiliepė "Kultūros Barai", nors atsiliepiamas buvo gan nekultūringas.

Šiuo metu dr. J. Gudauskas vadovauja Lietuvių gydytojų d-jos Los Angeles skyriui, kurį su kitais gydytojais prieš kelis metus yra įkūręs. Jo indėlis draugijos Bristolio u-te (Anglijoje) suradimo Bristolio u-te (Anglijoje) suradimo lietuvių - Europoje labai išgarsėjusių mokslininkų farmakologų-fiziologų, dvigubą daktarą Karo-

kitaip spręstini, kai net neduodama žodžio svečiams konsulams ir buv. Amerikos pasiuntiniui ir kai nepaskaitoma netgi ištraukų iš Lietuvos atstovo Washingtono, kitų konsulų ar vyskupo V. Brizgio sveikinimų. Neparodyta rimtesnių pastangų išieiti ir į amerikiečių spaudą.

Sveikinimų buvo labai daug, o šaulių s-ga ir skautai akademiškai konsulato sukakties progą generalinį konsulą apdovanojo savo organizacijų ordiniais.

Meninėje programoje kelias dainas lietuviškai padainavo solistė Helen Swaggart-Bartush.

J. Kj.

Inžinierių ir architektų d-jos pirm. Vidugiris sveikina gen. kons. dr. J. J. Bielskį.

"Zaviosios damos", "Linksmosios našlės", "Muzikos garsų", "Pietų vandenyno" ir kt. (Tekstus į lietuvių kalbą vertė muzikoje ir literatūroje talentinga Vita Srugaitė-Kevalaitienė). Ji suorganizavo jaunųjų instrumentalistų orkestrėlius ir jiems vadovavo. Savo kūryba talkina skautams, frontininkų literatūros vakarams, Lietuvių bendruomenei, Lietuvių fondo vaizus komitetui, Pavergtųjų tautų komitetui ir t. t. Su savo muzikine trupe lanko ir kitas Amerikos Vakarų lietuviškas bendruomenes.

Gudauskų namuose nuolat vyksta muzikinis triukšmas - solistų ir orkestrantų repeticijos. Tai už jokių pinigų nenuperkamas lietuviškos kultūros darbas.

Labai džiugu, kad su 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktimi sutapo ir pirmosios komp. G. Gudauskienės kompozicijų knygos pasirodymas. Tai "4 dainos".

BOSTONO ŽINIOS

SVARBUS PRIMINIMAS

Šį sekmadienį, lapkričio 9 d., 6 val. v. John Hancock salėje, 180 Berkeley gatvė, Bostone, yra Clevelando "Grandinėlės" koncertas.

Poetas Vytautas Mačernis, kurio gyvenimo nusiėmė artilerijos švedinio skeveldra, turėjo didžią Dievo dovaną. Mirtis jį nukirto pačioje jaunystėje - studentų tautinių šokių grupė ne tik šoka, bet dainuoja ir groja. Grandinėlės išpildoma programa pamatysime tik nuvykę į šį rengimą. Apie Grandinėlę visi laikraščiai daug rašė ir rašo.

Tikrai verta ją pamatyti. O svarbiausia, šio rengimo pelnas skiriamas jaunimo stovyklos "Neringos" įrengimui. Poreikis rengėjai - lietuviškos seselės iš Putnamo. Jų stovykloje naudojami tik lietuvių vaikai. Ir ši jų nupirktą stovyklą tarnaus visiems lietuviams vaikams.

Bilietus išsigykite pas Vytautą Stelmoką, Baltic Realty įstajogį, pas Aldoną Dabrilaitę, Antaną Janušką ir pas kitus platintojus. Bostono apylinkės: Lawrence, Brockton, Worcester, Nashua, Lowell ir kitos organizuoja autobusus į šį rengimą. Išsigykite bilietus iš anksto ir būtinai dalyvaukite, nesigailėsite.

DR. NAGYS ATVEŽĖ MACERNI

LB Bostono Kultūros klubo su sirinkimas buvo skirtas paminėti mui jauno poeto Vytauto Mačernio 25-rių metų mirties sukaktį. Susirinkimas ir minėjimas vyko Tarptautinio Instituto patalpose. Viena blogybė su šia vieta, kad nėra kur pastatyti automobilių. Kartais tenka išvažinėti visas aplinkines gatves, o po kokios valandos tokio važinėjimo, neradus pastatymui vietos, grįžti namo. Kai kam tas atsitiko ir šiuo kartą.

Prie Vytauto Mačernio minėjimo. Yra daug mokslų, kurie sunkūs, bet juos galima išmokyti. Yra gyvenimo kultūrinis sričių, kurios yra įgimtos, arba, kaip dažnai pasakome, Dievo dovana. Muzika, dailė, poezija yra įgim-

Cia talpinamos keturios dainos spranui su piano akompanimentu: "Smilgos" (žodžiai F. Kiršos), "Pliemenėlis" (žodžiai F. Kiršos), "Kalėdų gėlės" (žodžiai V. Nemunėlio) ir "Oi, tu, kregždute" (suvalkiečių liaudies daina).

Paliekant muzikinį komp. G. Gudauskienės kūrybos aptarimą muzikos specialistams, reikia pasitebėti, kad kaip jos kultūrinėje - muzikinėje veikloje apstu ugnies ir entuziazmo, taip iki šiol profesionalų dainininkų atliktoje jos kūryboje ryškiai jaučiama šviesios vilties ir nemaža dozė optimizmo, net gi ir netaip jau linksmose temose. "4 dainos" išleistos labai švariai, tik (tyliai kalbant) įžanginio lietuviško teksto korektūra turėjo būti daug rūpestingiau skaityta.

Linkėtina, kad medicinos ir muzikos gyvenimo sukaktimi sutapo ir pirmosios komp. G. Gudauskienės kompozicijų knygos pasirodymas. Tai "4 dainos".

ti dalykai. Mokantis galima susipažinti su jų kryptimis, istorija, bet pati kūryba yra Dievo dovana.

Poetas Vytautas Mačernis, kurio gyvenimo nusiėmė artilerijos švedinio skeveldra, turėjo didžią Dievo dovaną. Mirtis jį nukirto pačioje jaunystėje - studentų amžiuje. Jo poezijos kūryba knygos formoje pasirodė pralinkus eilei metų po jo mirties.

Dr. Henrikas Nagys šiam susirinkimui atvežė lyg ir patį poetą Mačernį. Jie nebuvę artimi bičiuliai, bet universitetas ir poezija juos jungė. Dr. Nagys prisiminė, kai Vytautas Mačernis Vilniaus universitete skaitė savo kūrybą - Vizijas. Tikrumoje jis neskaite, o dažnai ronomis užsidedamas akis, lyg didesniais susikaupimui ir prisiminimui, deklamavo apie tris valandas. Be užrašų, be knygos, atmintinai. Ir tik jis pats, savo žemaitiška tarne, galėjo taip perduoti. Kitą kartą dalyvaujant jau gerai žinomiems mūsų poetams dalyvavo su savo kūryba ir Mačernis. Jis susilaukė didžiausio plojimo. Žinoma, gal tai todėl, kad publika buvo daugiausia studentija. Prof. Mykolaitis Putinas pasakęs, kad tai tikrai naujas poetas ir nauja poezijos kryptis. Mačernis nieko nepamėgdžiojo ir niekuo nesekė, o kūrė savaip, kaip jam patiko, todėl Vytautas Mačernis ir yra vienas iš tų garsių poetų. Niekas nepasakė ir nepamėgdžiojo Doneičio, taip pat ir Mačernio. Tai yra unikumai. Savo pašnekesį - paskaitą apie Vytautą Mačernį prelegentas pailustravo ištraukomis iš jo kūrybos. Vytautas Mačernis atradęs kontaktą su jaunais ir su žeme. Okupuotoji Lietuva jį si neminimas, nors jo kūryba saugoma. Laisvos Lietuvos kultūros istorija negalės nepaminėti Vytauto Mačernio.

Po paskaitos Norbertas Linger taitis gražiai paskaitė Vyt. Mačernio šeštąją viziją.

P. Žičkus

BALTŲ KONCERTAS

Baltų draugijos pirmas šio sezono koncertas įvyks lapkričio 7 d. 8:30 val. vakare, Jordan Hall, Bostone. Programa atliakia lietuvių kvintetas iš New Yorko.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS VAKARAS

Lituanistinės mokyklos Bostono Tėvų komitetas rengia tradicinį vakarą su programa lapkričio 8 d. 7 val. vakare Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje So. Bostone.

VASYLIŪNŲ KONCERTO PROGRAMA

Izidorius Vasyliūnas, smuiklininkas, ir Vytenis Vasyliūnas, pianas. Koncerte, kuris įvyks Jordan Hall, šeštadienį, gruodžio 6 d. 8:30 val. vakare, yra šie kompozitoriai: Franz Peter Schubert, Jonas Švedas ir Edward Hagerup Grieg.

MISIOS UZ JUSTINĄ VAICAITĮ

Sekmadienį, spalio 26 d., Šv. Petro parapijos bažnyčioje ir ko

Sen. Kennedy su žmona Joana. Jo apklausinėjimas dėl nelaimės su sekretore Mary Jo Kopechne vyks prie uždary durų ir tai sukėlė žurnalistų nepasitenkinimą.

plyčioje So. Bostone buvo laikomos net trejos mišios už neseniai mirusio Justino Vaičiūčio sielą. Mišias užprašė jo brolis Pijus Vaičiūtis. Po mišių Vaičiūčių artimieji buvo pakviesti į Pijaus namus užkandžiams.

PADEKA

Dailininko Povilo Puzino palikimas - paveiksai, dailininkų komisijos įvertinti virš 14,000 dol., buvo atgauti sutartinai veikiant Lietuvos Gen. Konsulams Chicagoje bei New Yorke ir Čiurlionio galerijos čarterio direktoriui. Be juridinės konsultatų pagalboms tatau nebūtų pavykę. Ypač lemiamos reikšmės turėjo Čiurlionio galerijos čarteris ir Generalinio Konsulo A. Šimūčio pagalba bei jo dviejų metų rūpestis.

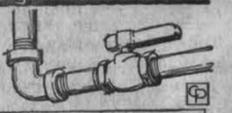
Šiuo lietuviškų laimėjimu besidžiaugdami reikiame širdingą padėką Gen. Konsulams p. p. Anicetui Šimūčiui, Dr. Petriui Daužvardžiui ir teisininkui L. L. Labanauskui už jų trūšą tą meno turta užsaugant Nepriklausomai Lietuvai.

Č. g. čarterio Direktoriatas

Paieškojimas

Ieškomas POVILAS ŽUKAS, sūnus Juojo kilęs iš Viešintų miestelio Panevėžio apskr., į Ameriką atvykęs prieš Antrą Pasaulinį karą. Pats Žukas ar žinantieji jo gyvenamąją vietą prašome parašyti: Mr. Br. Gléveckas, 11, Teesdale St., London, E.2, England.

Is your home SAFE?

DRAUGO KNYGYNŲ KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam kas į užsąskaitą paštu ar telefonu LU 5-9500

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygu ir ribotą skaičių latviškų knygu kurias galima gauti DRAUGE.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir grupuotos alfabeto eile

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET, Tel. - CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONI

Pirmadienis ir ketvirtadienis nuo 9 iki 5 val. kitomis dienomis nuo 10 iki 6 val. vak. Sekmadienis nuo 10 iki 6 val.

Kiekvienam, kuris nori pramokti anglų kalbą, arba amerikiečiui, mėginančiam išmokyti lietuviškai, būtina reikalingas žodynas. Reikalingas jis ir norint patikrinti savo žinias viena ar kita kalba.

DRAUGE yra gerų žodžių pasirinkimas, kuris turi patenkinti kiekvieną:

- V. BARAVYKO Anglų-Lietuvių kalbų žodynas (Apie 30,000 žodžių, kietuose apdaruose) \$6.00
  - V. PETERAICIO Lietuviškai anglų kalbą žodynas (Antra laida, kietuose apdaruose) \$7.00
  - B. PIESARSKO - B. SVECEVICIAUS Naujas Lietuvių-Anglų kalbų žodynas (27,000 žodžių, kietuose apdaruose) \$5.00
- Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Svečiai ir šešėliai Gudauskų sodyboje, saulei artėjant prie Ramiojo vandenyno paviršiaus.

Apsilankymai okupuotoje Lietuvoje

Savojo krašto trauka ir laisvės varžymai

Nuvažiuoti į pavergtą Lietuvą daug kas nori, bet ne visi turi galimybės. Šiandien apvažiuoti pasaulį yra lengviau, kaip nuvažiuoti į Lietuvą. Dar sunkiau iš pavergtos Lietuvos atvykti į laisvąjį pasaulį. Viena lietuvaitė prieš kelis metus rašė tėvams, gyvenantiems laisvajame pasaulyje: "Greičiau būtų galima ir mėnuli nuskristi, negu jus pasiekti".

Vykstantieji į pavergtą Lietuvą sunkiai gauna reikiamus dokumentus. Daug vargų ir rūpesčių, iki gausi leidimų nors vienai dienai aplankyti savo tėviškę. Ir blogiausias dalykas, kad Lietuvoje negali atsipalaiduoti nuo saugumo agentu, nuo įvairių propagandininku, kurie dirba už rusiškus rublius. Pastarieji ekskursantą klausinėja, tardo, užrašo ir "atsakymus" paskelbia laikraštyje, pridėdami dar, kad taip kalba apsilankiusieji Lietuvoje lietuviai. Jei kartais ekskursantas, važiuodamas automobiliu į tėviškę, tyli, tai už jį kalba šalia sėdintis propagandininkas ar automobilį vairuojantis saugumo agentas.

Vienas toks propagandininkas rašo ("G.K." 1969.VIII.28): "Automobilis rieda toliau. Praktiškai medžiai, nugultie jėgų laukai... O aplinkui, kiek taktimis pasieki — žaluma: žali pakelėms sustoję medžiai, žali krūmai, žalia žolė... Kur ne kur sutvikičia ežerėlio šukė... Pasirodo ir dingsta nedideli pasūnėliai..."

Be to propagandininkas nepasako, kur dinga gražios Lietuvos ūkininkų sodybos. Kodėl dar likusios sodybos taip apgrūviusios? Nenasako, kad tie jėgų laukai priklauso Maskvai, o ne Lietuvos ūkininkui.

Toliau tas propagandininkas rašo, kad 2-3 valandas pabuvęs tėviškėje, tas automobilis vėl rieda atgal į Vilnių, nes svečias neturėjo laiko ilgiau pabūti tėviškėje. Ar verta daryti daug tiksliausių mylių kelionę ir išleisti gal porą tūkstančių dolerių, kad tėviškėje pabūtum 2-3 valandas? Čia tinka pasakyti: tėviškė, koks tu man brangus žemės kampelis, bet vien tik už to kampelio pamatymą tenka sumokėti stambią sumą pinigų.

Net laisvojo pasaulio lietuvių tautybės komunistai nėra patenkinti dabartine tvarka Lietuvoje. Vienas jų pasakojo: "Kai 1925 m. lankiausi Lietuvoje, niekas manęs netikrino. Pervaziavau pro Kybartus Lietuvos sieną, parodžiau amerikonišką pasą ir daugiau nieko. Jokių vizų, jokių registracijų. Porą mėnesių praėjau pas gimines, artimuosius ir grįžau atgal. Kai dabar teko važiuoti į Lietuvą, reikėjo rusiškos vizos, važlavau pro Maskvą. Tėviškėje leido pabūti tik dvi dienas. Gal komunistas būtų neblogas, tik nėra laisvės". Ar tas

komunistas pakels savo pirštą — nežinia. Į pavergtą Lietuvą buvo nuvykęs ir daugiau laisvojo pasaulio lietuviškų komunistų. Jie grįžo nekaltūs, užsidarė bet savo pažūrų nekeičia. Anot vieno, "jei aš pasikeičiau, draugai mane išjuoktų".

Didžiausia problema, kai pavergtoje Lietuvoje besilankantį lietuvį užpūla propagandininkai. Viena tautietė, kuri ruošiasi važiuoti į pavergtą Lietuvą, samprotuoja: "Jeigu aš tam propagandininkui nieko neatsakysiu, bus blogai — paskaitys liaudies priešų; jei pasakysiu, kad Lietuva rusų pavergtą — bus dar blogiau. Už tai galiu patekti į kalėjimą. Komunistiniuose kraštuose už pasakytą tiesą sodina ir kalėjimus. Jei pagirčiau pavergtos Lietuvos tvarką, kaip ji mane pažūrės padūrūs lietuviai, kai grįšiu iš kelionės?"

Dėlto keliaujant į pavergtą Lietuvą iškyla problema. Savas kraštas, tėviškė, savi žmonės, giminės traukia į Lietuvą, bet tenai esanti vergija, suvaržymai, neturėjimas laisvės, net trumpą laiką žmogų tiesiog supurto.

MOKSLININKO SUKAKTIS

Zinomas vokiečių jėzuitų reliiginės filosofijos ir teologijos rašytojas, prof. Erikas Przywara paminėjo savo amžiaus 80-tąsias metines. Kattowitz mieste Čekoslovakijoje gimęs katalikų mokslininkas yra parašęs nemažą svarbių religinių veikalų išverstų į įvairius pasaulio tautų kalbas.

"Drauge" jau galima įsigyti aštuonioliktąjį "Draugo" premiją laimėjusį romaną

LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI

JURGIS GLIAUDA

Ir ši kartą autorius nustebina visai nauja tematika, paimta iš dabartinės Lietuvos gyvenimo. Knygininko Siurvilos asmenyje jis nukelia skaitytoją į nedidelį užkampio kolchozą, kurio aplinkoje supažindina su visa eile įvairaus plauko, galvojimo ir išsilavinimo charakterių.

Salia gyvenimiškų realių veikėjų, autorius įveda ir vaizduotės sukurtą Mūžą, kurios pokalbyje su Siurvila iškelia savitas mintis ir filosofiją.

Knyga reikalauja susitelkimo ir dėmesio, nes nekasdieniškas stilius ir gilios mintys kiekvieną jos puslapį paverčia susimąstyti skatinančia naujove.

Kaina 4.00 dol. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaškuojami visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

DAŽYMAS
PIGLAI DAŽAU KAMBARIUS
VALAU KILIMUS IR BALDUS
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA
Namų, gyvenamųjų automobilių, sveikatos, biš. Patogios mokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2238

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastės, radijais, stereo, oro vėsiniviai.
Pardavimas ir taisymas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pk.
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

A. ABALL ROOFING CO.
Istatyta prieš 49 metus
Doncime visu rūšių stogus. Taiso arba dedame naujus kaminius, čia, as, antekamius vamzdius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "muck pointing". Filial apdraudė. Visu darbas garantuojamas.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Apkaiciavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
2501 W. 69 St. Tel. WA 5-2737
2608 W. 69 St. Tel. WA 5-2787
3333 S. Halsted Tel. 251-3320
Didelis įvairių prekių pasirinkimas.
Pritam užsakymus automobiliams E. ir V. Žukauskai

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieniniams ir vietiniams autu taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikimas.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3358
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

BANGA
TV, Radio, Stereo, TV antenos, Air-conditioners. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakaraš skambinti WA 5-3607
P. Rudenas K. Šimulis

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI rinkiniams nuominkams. Best Agency, 2925 W. 63 PR 8-6032. Nelaukit užregistruokit dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metų. Savininkai kreipkitės dėl aptarnavimo nemokamai.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros MIC. knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl įdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar jos vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00.

Galima įsigyti "DRAUGE".

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
2047 W. 67th Place — WA 8063

RADIO PROGRAMA
"Sveikata Lietuvių Radio Programoje Naujoji Anglijoje" 5 stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekundėmis nuo 1:00 iki 1:30 val. o pietų, perduodama vėliausiu pasauliu žinių srautais ir koncertais muzika dainos ir Marutės pasaka Programos veda — Steponas J. Minkus Biznio reklamos krepštis: "Gaitė Florist" — gėlių bei dovanų krautuvė 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir leidimas "Draugas".

MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumu

A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. "Frontier" 6-1882

REAL ESTATE
Brighton Parke parduodamas 3-jų butų po 4 kamb. ir Marquette Parke 2 po 6 kamb. gerai išlaikyti mūro namai. Dėl informacijos skambinti — 778-2236.

Savininkas parduoda 6 kamb. mūr. bungalow. Naujas karšto vandens gazu šildymas, siena nuo sienos kilimai, 2 maš. garažas. Apyl. 72 ir California. Skambinkit 925-4223

HUBBARD HIGH
6 kamb. mūr. "Octagon" bungalow, 3 maš. mūr. garažas, 50 pėdų skylės. Alumin. langai ir stieliai. Kilimai ir užtraukiamos užuolaidos: salione, valgomajame ir miegamuose kamb. Gazu apšild. Naujas stogas ir rinos. Tuojau galima užimti. Savininkas — 925-1418 arba RE 5-5219.

REAL ESTATE
SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT
Alex REALTY
members of M.L.A.
ALEX SATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2235
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų istaigą ir išsitrinti iš katalogo

NERIS REAL ESTATE
Pirkite naują patalpą
4009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

REAL ESTATE

STATOME NAUJUS NAMUS
Atliekame įvairius patalevimus
PETRAUSKAS BUILDERS CORP
General Contractors
585-5285

Tvarkingas teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdijami vertimai. Tvarkomu pilietybės dokumentai pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

Beveik naujas 4 modernų butų mūras — 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie, \$75,000.
Miesto krautuvė — Brighton Parke.
2 po 4 kamb. med. Gazu pečias šildymas. Garažas. 1 butas su baldais, antras tuščias. 42 ir Rockwell, \$13,500.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax Notary Public
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Kiekvienam naudinga
2 butų mūras, 2 auto garažas, Geležinė tvora, platus lotas, Marq. pr. \$20,200.
3 1/2 butų mūras, Apie \$7,000 pajamų per metus, modernus namas, Marquette pke. Imokėti \$12,000.
8 kamb. gražus mūras, 1 1/2 vonios, mūro garažas. Tuoj galima užimti. Pamatykit. Imokėkit \$6,000.
5 1/2 kamb. labai tvarkingas namas ir 2 auto garažas, gazu šild. Prie šv. Ritos, imokėti \$4,000.
3 1/2 butų mūras, Apie \$7,000 pajamų per metus, modernus namas, Marquette pke. Imokėti \$12,000.
6 kamb. mūras, 2-ju auto garažas, 1 1/2 vonios, Art 71 ir California. Imokėti \$5,000.
2-ju butų mūras — 6 ir 5 kamb. Modernizuota, Marquette pke. \$7,000. Imokėti.
Sai 1 butų pilnus mūras Marquette pke 2 po 6 kamb. ir 2 mašeni butai. Gazu šildymas, 3 auto mūro garažas. \$40,400.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Marquette Pke. Mūr. 3 butai ir patalpa bižnui arba raštinė. Pigus. \$43,000.
Brighton Pke. Mūr. namas — 5 kamb. butas ir taverna. Labai geras biznis. \$32,500.
Marquette Pke. Mūr. 5 kamb. bungalow. Naujas šildymas. Garažas. \$17,900.
Prie Homan ir 73-Cios. Mūr. 5 kamb. bungalow. 10 metų senumo. Reikia apžiūrėti. \$20,900.

VAINA REALTY
2517 W. 71st St. — RE 7-9515

5 kamb. mūr. bungalow prie 71 ir Rockwell. Galima tuoj užimti. \$18,500.
6 kamb. svarus mūr. bungalow Marquette pke. Tuščias. Galima tuoj užimti. \$19,500.
2 butai po 4 kamb. ir 2 kamb. rusy. Mūr. prie 71 ir Rockwell. \$26,700
6 kamb. (4 mieg.), 18 metų mūr. bungalow. prie 72 ir California \$24,700.
1 1/2 aukšto svarus med. prie 55 ir Western. 5 ir 4 kamb. butai. 37 p. skylės. Dviguos garažas. \$16,900.
3 kamb., 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas \$19,500.
11 butų, 10 metų, 2-ju aukštu mūr. namas prie 71 ir California. \$132,000
31 p. tinkamas statyti sklypas prie 72 ir Maplewood \$10,500.

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st Str., Tel. 925-6015

HELP WANTED — MOTERYS

SPEAK LITHUANIAN?
We have 2 openings for girls who can speak Lithuanian. Nice Office — Lots of Variety — Answer Phone. We'll hire girl friends. Start \$400. No fee.

CORNELL
4059 So. Archer Tel. 254-5166

VYRAI IR MOTERYS
PARENTS
We presently have openings for qualified young people between 1 and 18 yrs of age who are capable of doing professional modeling work.
Contact Mr. A. Henderson
UNIVERSAL PRODUCTIONS
421-2455 463-2389

PARDAVIMUI
Pardavimui
14 SECTIONAL BOOK CASES
Spintelės knygomis, su stiklu
Skambinkit 776-5162

CONTRACTORS

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Heating Contractor
Irongiu naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius, Turb ir leidimus dirbti mieste bei užmieste. Darbas atliekamas greitai ir esant geram apkaiciavimui nemo kamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

KOSTAS BUTKUS
Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO
Tvoros, Stogeliai, Durys, Langai, Rynos ir Tureklai

DEMESIO!
DRAUGE galima gauti vidutiniškos formos Aušros Vartu Marijos paveikslų, kurių kaina tik po 25 ct.
Paveikslai tinkami tremtini, prisiminimų, garsiosios šventovės Vilniuje

JEIGU JUMS REIKIA GRAZIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ
kreipkitės į "Drauge", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS

PARDAVIMUI
GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

HELP WANTED — MOTERYS
FULL TIME — DAY AND AFTERNOON SHIFTS
ASSEMBLERS
Apply in person or call personnel Department — 345-9000
AMPHENOL CONNECTOR DIVISION
BINKER-ROMO CORPORATION
"A Good Place To Work"
2801 South 25th Avenue Broadview, Illinois
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED VYRAI

MACHINISTS
Class A
Setup and operate all types of machine tools. Steady work in clean, modern shop. 1st, 2nd and 3rd shifts. Excellent employee benefits. Contact:

W. H. Hutchinson & Son
1031 N. Cicero Avenue

SHIPPING — RECEIVING CLERK
Steady Work
Must Speak English
PAKULA & COMPANY
218 S. Wabash, 7th Floor

WAREHOUSE WORK
Steady, excell. pay, all co. benefits including insur., pension plan.
OHIO MEDICAL PRODUCTS
3100 S. Homan, LA 3-6292

AUTOM. SCREW MACHINE MAN
To set up & operate.
B. & S. — Skokie, Illinois
Tel. — 677-0270

Reikalingas DŽENITORIUS
Tuojau pat. Dirbti vakarais. Pilna laika. \$3.00 į val. Nuolatinis darbas. Kreiptis į —
MR. JOE, Tel. 471-2918

KITCHEN HELP COOK
Full Time, Six Days, Good Salary
COOK'S HELPER
Full Or Part Time
SZABO FOOD SERVICE
TRINITY COLLEGE
2045 Half Day Rd., Deerfield, Ill.
Tel. — 945-7080

MECHANIC
Experienced in truck repair. Union pay and benefits. 1st and 2nd shifts open. Steady work. Call — 225-0418.

GEN'L FACTORY PLATER OR HELPER. Exper'd in job shop plating. Willing to work overtime. Hospital'n, pd. vacation & holidays.
PRECISION PLATING CO. INC.
Mr. Peters — Tel. JU 3-3333

HELP WANTED — MOTERYS
BRIDAL FITTER
FULL OR PART TIME
Good starting rate. Experience required. GILMORE'S, Oak Park Avenue, at Lake.
OAK PARK, ILL. — Tel. 383-2300

Reikalinga ateintanti vyresnio amž. moteris prižiūrėti vaikščiujančią ligonę. Apie 6 val. į dieną nuo pirmad. iki penktad. Netoli nuo 95-os ir Western. Skambinkit 445-6186

Reikalinga Vidutinio amžiaus MOTERIS
Bendram raštininkės ir mašinraščio darbu.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago
TEL — LA 3-8248

Reikalinga VIREJA
Geros darbo sąlygos. Sekmdieniai, šeštadieniai ir šventadieniai laisvi.
Kreiptis:
EFSEN'S
3623 Archer Avenue
Remkit tuos biznierių, kurie kelbiais dienraštyje "Drauge".

Chicagoje vyksta teismas aštuonių asmenų, kurie pereinantis metais bandė sutrukdyti demokratų kongresą. Čia matome dešius jų atstakinjančius ir laikraštiniškai paklausimus.

Jurgis Janušaitis

Lapkričio 2 d., sekmadienis. Daugelis lietuvių skuba į Sv. Kazimiero lietuvių kapines, tą amžino gyvenimo miestą, kuriame amžinos ramybės miegu užmige ilsisi brangūs tėveliai, broliai, sesutės, sūnūs, dukros, artimieji giminės. Šis lietuvių amžinojo gyvenimo miestas per gerą pusamžį išaugo į didelius plotus ir kasdien į šią vietą atskuba vis nauji ir nauji gyventojai.

Kilnu, kai artimieji nepamiršta savo brangių žmonių, amžinai išėjusių ir jų šviesų atminimą prisimena maldoje, ar pirmė prieš jų kapo, kad ir išskirtinomis progomis, kaip kad Vėlinėse.

Vėlinės — sena lietuvių religinė tradicija, gražiai praktikuota neprikli. Lietuvoje. Mename, kai vakare sušvaidavo Kauno kapinės nuo artimųjų uždegtų žvakelių, kai vakaro gludumoje maldos žodžiai tyliai sprusdavo iš priartimųjų kapų berymančių. Šiame krašte yra graži tradicija — Kapinių puošimo diena, kurioje prisimenama mirusieji. Tačiau lietuviams Vėlinės turėtų būti lyg tėvynės šventa religija ir tos tradicijos turėtų būti kasmet kartojamos šiame laisvės krašte.

Ir praėjusį sekmadienį Sv. Kazimiero lietuvių kapines užliejo šimtai artimųjų. Ir naujos kapinių sekcijose veik prie kiekvieno kapo, ženklinoto gražiais paminklais ar tik kukliu akmenėliu liudysys susikaupę maldoje prisiminę savo artimuosius. Daugelis ant savo artimųjų kapų dėjo gvygėlių puokštes ar specialius vainikus ir uždegė žvakuotes.

Štai vienoje vietoje motina liudi netekusi dukrelės, kitoje vietoje žmona ką tik palaidojusi savo mylimą vyrą, čia dukrelė priklaupti deda ant mylimo tėvelio kapo geles ir mini brangų vardą... Ir šimtai tokių scenų, kuriose atsispindi meilė, pagarba amžinybėn išėjusiam savo artimiausiam žmogui.

Ir kai eini per plačias kapines ir paminkluose skaitai įrašus, stebiesi, kiek daug ir daug pažįstamų veidų išsiskyrė iš mūsų tarpo, kiek daug artimų draugų čia jau ilsisi.

Ir tomis mintimis gyvendamas štai artėji prie šios amžino poilsio vietos įkūrėjo kun. Mato Kriaučiūno kapo. Ir čia keletas šimtų lietuvių susirinko, kad prisiminti visus šiame amžinajame mieste besilinsčius tautiečius.

Specialių mirusiųjų atminimą suorganizavo LB Pasauliečių teisėms apsaugoti Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse komitetas ir šių kapinių sklypų savininkų draugija. Trumpa akademija praveda komiteto sekretorius K. Barzdukas. Maldas atskaito ir prisimena šiose kapinėse besilinsčius bei pavergtoje Lietuvoje mirusius ir kojoje už tautos laisvę žuvusius brolius ir seseris Sv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. E. Abromaitis. Liudvika Giedraitienė, Sklypų savininkų draugijos pirmininkė, padeda prie kun. M. Kriaučiūno kapo vainiką, kuris ženklina liet. visuomenės įvertinimą senosios kartos pastangų išlaikyti

mūsų tautines ir religines tradicijas.

LB Pasauliečių teisėms apsaugoti komiteto pirmininkas A. Regis drauge su kun. Abromaičiu uždega žvakę, kaip simbolį bendruomenės ryšio tarp gyvųjų ir mirusiųjų. Ta proga A. Regis pasako reikšmingą žodį, prisimindamas mirusiuosius, šių kapinių kūrėjus ir pastangas, šiose kapinėse išlaikyti mūsų šventas tautines ir religines tradicijas bei pagarbų laidojimą mūsų artimųjų. Trumpos mirusiųjų prisiminimo apeigos baigiamos Marijos giesme. Po to artimieji vėl lankė kapus, o Vilniaus krašto lietuviai savo narius lankė organizuotai.

Vėlinių vakarą, lapkričio 2 d., gausiai susirinkome į tėvų jėzuitų koplyčią, kurioje kun. J. Borevičius, SJ, atnašavo už mirusius šv. Mišias ir pasakė gilios prasmės, mūsų tautos kovotojų atminimui pagerbti pamokslą. Po pamaldų koplyčioje dalyvavėmė po degančią žvakę ir eisena atėjo prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę ir jas sudejo jo papėdėje. Ramovėnų atstovas Kulikauskas ir birutininkų — Babickienė prie paminklo padėjo vainiką. Kun. J. Borevičius čia savo pasakytame žodyje prisiminė mūsų tautos kovą už laisvę ir tas brangias gyvybės aukas, kuriuos buvo sudėtos ant tėvynės aukuro. Kvietė išlikti tvirtais tikėjime ir tautos laisvę, nepasimesti į vairių pirklių keliuose ir test žuvusiųjų už tautos laisvę palikima.

Išpūdingos, giliai prasmingos, trumpos pamaldos baigtos Marijos giesme ir Lietuvos himnu.

Chicagiečiai šiais metais mirusiųjų atminimą pagerbė prasmingai ir tai pastangos LB Pasauliečių teisėms apsaugoti Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse komiteto, Sklypų savininkų draugijos ir tėvų jėzuitų.

Kad ši graži tradicija kasmet stiprėtų ir būtų kartojama, nes ji prasminga.

RAMUMAS — GERIAUSIAS ŽMOGAUS GYDYTOJAS

Visi automobiliai turi smūgių naikintojus arba rezonautojus, kurie važiuojant pašalina vežimo kratymą. Tai geras pavyzdys to, kas žmogų yra ramumas.

Kai kartą užsidedė Emersono biblioteka, pas ji atbėgo jo draugė rašytoja Louisa M. Alcott, kad pareikštų jam savo užuojautos dėl nuostolių netenkančią brangiausio jo turto — knygų. Ji atrado jį smagu ir ramų stebintį liepsnas, kurios nakiško neįvertinamus jo knygų tomus, kurių daugelis su pačių rašytojų dedikacijomis. Nors tą nuostolį jis turėjo būti skaudžiai pajautęs, buvo toks ramus, lyg sėdėtų ir skaitytų savo kabine. Jis galėjo stebėtis net liepsnų žaidimu.

— Nelidėk, Louisa, — pasakė jis savo užjaučiančiai draugei. — Tik pažvelk į nuostabias liepsnas. Dabar mes galime

Pavergtų tautų komitetas Chicagoje Tautų parodoje Navy Pier teikė Eisenhowerio medalį redaktoriui kun. J. Prunskiui. Nuotr. V. Noreikos

TAUTINIŲ GRUPIŲ PARODA

Net apie 40 įvairių tautinių grupių su savo eksponatais lapkr. 1-2 d. dalyvavo Navy Pier surengtoje parodoje. Į šias parodas įėjimas visiems nemokamas, tai parastai jas aplanko apie 100,000 žmonių, ne tik iš Illinois bet ir iš kitų valstybių. Parodoje buvo išrikuota 35 vėliavos, jų tarpe ir Lietuvos trispalvė. Ilga eilė paviljonų: Pakistano su gausybe tų šalį vaizduojančių plakatu, Vengrijos nuotraukos, Meksikos rankdarbiai, Indija su Taj Mahal vaizdu ir dramblio kaulų dirbiniais, Covenija su lėkštėmis, paveikslais. Turkija su vario dirbiniais, Norvegija su dailiai padengtais stalais, prancūzai su lėlėmis ir Napoleono vaizdu, britai su savo Rolls Royce automobiliu. Čia buvo korėjiečių keramika, lėlės, iš sėklų sudaryta mozaika ir iš kriauklių karoliai, japonų vėduoklės ir gausūs rankdarbiai, indėnų karoliai plunksnoms išpušti dalykai, švedų namų puošmenys, olandų keramika, britų stiklo ornamentiniai gaminiai, serbų rankdarbiai, filipiniečių liaudies menas, vengrų medalionai, graikų lėlės, bulgarų išsiuvinėjimai, kroatų

ornamentai, serbų kilimai, portorikičių rankdarbiai, slovėnų staltiesės, monetos, peruviečių lamos vaizdai, puošmenys, švedų šiaudiniai ornamentai.

Net ir negrai katalikai, susibūrė į Sv. Martino de Porres draugiją, čia turėjo savo porą paviljonų su nuotraukomis pasižymėjusių negrų, su negrų puošniais dirbiniais.

Apie lietuvių, čekoslovakų, lenkų paviljonus plačiau rašyta mūsų dienaščiū vedamajame. Reikia čia pažymėti ypatingus Lilet. Bendr. kultūrinių parengimų vadovės O. Smieliauskiens nuopelnus, kuri ne tik lietuvių paviljonus suorganizavo, bet ir atvedė savo "Grandies" šokėjų grupę, visada žavinčią žiūrovus. Įvairios tautybės čia pildė savo programą. Matėsi net seselių vienuolių, prie jų suorganizuotų airių, lenkų paviljonų.

Stambus paviljonas mums draugingų ukrainiečių su jų lėlėmis, keramika, stuvinėjimais, su jų tautiniu muzikos instrumentu — banduras. Savo paviljoną turėjo vokiečių vyrų choras, italai su savo meniškoms statulėlėmis, net ir Amerikos turku

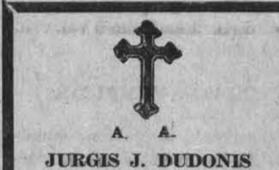
sąjunga buvo išstačiusi virtuvę, pypkę, kilimus.

Pažymėtina, kad įvertinant lietuvių pastangas Pavergtų tautų komiteto pirm. Viksnis, be jau kitur pažymėtinųjų, Eisenhowerio medaliu apdovanojo L. B. Chicagos apyg. pirm. A. Juskevičių ir lietuvaite Parodos karalienę Laimą Plačaitę.

J. Daugl.

SV. TĖVAS PASVEIKINO MOTERIS

Šventasis Tėvas specialiu raštu pasveikino Australijos katalikų Moterų XXIV-ji kongresą, neseniai pasibaigusį Melbourne, Paulius VI pabrėžia moterų teisių lygybę visame viešame gyvenime, politikoje, socialinėje ir kultūrinėje srityje. Ypatinga katalikų moterų užduotis yra

JURGIS J. DUDONIS

Gyveno 1627 So. 49th Ave. Cicero, Illinois. Mirė lapkr. 3 d., 1969, 7:20 val. vak., sulaukęs 75 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje Kilo iš Radviliskių parapijos, Karčiamų kaime. Amerikoje išgyveno 56 m. Pasiliko dideliame nuilidime žmona Stella, sūnus Bruno, dukterė Sylvia Hoffman, žentas John, 2 anūkės Christine Marie ir Judith Ann, brolis Stanley, broliuė Anna ir šeima gyv. Beloit, Wisconsin, mirusiųjų sesers ir brolio, vaikali ir jų šeimos, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklauso Sv. Cecilijos dr. jai. Kūnas bus pašarvotas treč. 2:30 val. popiet. Vance koplyč. 1424 S. 50th Ave., Cicero.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 7 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugai ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: žmona, sūnus, dukterė, žentas ir anūki.

Laidotuvių direktorius Jean Vance. Tel. 652-5246.

DR. LIUDUI GAUDUŠUI.

didžio skausmo prislėgtam, netekus brangios žmonos, reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

Elena, Jonas ir Jurgis Valiukoniai

So. Boston, Mass.

Gen. štb. pulkininkui A. + A. POVILUI ŽILIUI mirus, jo žmonai MARIJAI, seserims, broliams ir kitiems giminėms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia

L.V.S. "Ramovė" Chicagos Skyrius

Mylimai mamytei

A. + A. ELENAI VISOCKIENEI Vokietijoje mirus, giliai liudinčią dukrą LIZĄ BULIKIENĘ, šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

E., V. ir A. Garbeniai

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS
Stabilizai. Sankabos. Transmisijos. Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Avenue
Kampos: 58th Street
Tel. — PRspect 8-9533

G E L E S
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokiams progoms
G U Z A U S K U
REVERLY HILLS GFLINČIA
1143 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
Tel. PR 8-0833 — PR 8-0834

REMKITE "DRAUGA"

dar plačiau ir intensyviau dalykavuti visuose Bažnyčios apaštalybos darbuose, kaip to reikalauja Vatikano II-sis susirinkimas. Šiais technikos laikais, rašo Popiežius, kada žmogui kyla pavojus likti mašinos vergu, moters pareiga yra savo motiniš

ku pavyzdžiu, maldai ir evangelijos dvasia paremta veikla nurodyti tikrąjį kelią. — Rašyt. Irving Wallace teigia, kad jo knyga yra parduotėta 50 mil. egzempliorių.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad po sunkios ligos mirė

IRENA POŽELIENĖ
GELEZINYTĖ

Gyveno 3320 "X" Street, Omaha, Nebraska 68107. Mirė lapkričio 2 d., 6:30 val. ryto, sulaukusi 45 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 20 metų. Pasiliko dideliame nuilidime vyras Vytautas, dukterys: Irena, Daiva ir Silvija. Kūnas pašarvotas Larkino koplyčioje, Omahoje. Laidotuvės įvyks trešadienį, lapkričio 5 d., iš Sv. Antano parapijos bažnyčios. Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: VYRAS IR DUKTERYS.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — GEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-667

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. Lithuania Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

Martin Mack, 105 m. Aledo, Ill., augina daržoves savo darže ir jas dovanai išvežioja

APLINK MUS

Chicagos žinios

LEINSDORF DIRIGUOJA

Chicagos simfoninis orkestras lapkr. 6, 7 ir 8 d. duoda šią programą: Weberio Der Freischuetz overtiūrą, Beethoveno Koncertą pianinui nr. 5, ir Prokofieffo Romeo ir Julijetą. Solistas pianistas Bruno Gelber, diriguoja Erich Leinsdorf.

303 ŽUVO EISMO NELAIMĖSĖ

Iki spalio 31 d. Chicagoje šimet eismo nelaimėse žuvo 303 asmenys. Tame laikotarpyje sužeistųjų skaičius siekia 35,887.

PAVOGĖ BAZNYCIOS VARPĄ

Nardi Wrecking kompanijos pareigūnai negali suprasti kokios inžinerijos genijus pavogė iš griauamos Sv. Jarlato bažny-

Kun. Petras Barauskis, MIC, vėl pradėjęs dėstyti lotynų kalbą ir religiją Maranapolio mokykloje. Anksčiau jis buvo ilgametis šios mokyklos mokytojas, bet kurį laiką ėjo įvairias pareigas vienuolyne.

× Cicero žem. lituanistinės mokyklos tėvų komitetas rinkta Adolfas Markelis, Rasa Šaraušienė, Giedrė Končienė, Nilolė Baronienė ir Vyt. Zalatorius.

× Lietuvos Studentų S-gos 19tas visuotinis suvažiavimas įvyks lapkr. 27-28-29 d. d., Midway Exit Inn, 58th St. ir Cicero Ave., Chicagoje. (pr.)

× Joniškiečių Zuvusis ir Mirusis dėl Lietuvos Laisvės pagerbti Lietuvos Fonde įsteigtam įnašui padidinti, jo atstovais L. Šimaitis fondui įteikė \$250.00. Tą sumą sudėjo: Dr. J. Ramonas \$100.00, kun. Z. Gelužis \$25.00 ir Joniškiečių suaruoto pobūvio pelno dalis \$125.00. Dabar tame įnaše yra \$750.00. LF adresas 6643 So. Maplewood Ave. Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× Už a. a. E. Kučiūnienės vėlė šv. Mišios bus atnašaujamos ateinantį sekmadi., spalio 9 d., 10 val. ryto, T. Marijonų koplyčioje (ant 63 St. ir Kilbourn Ave. — prie Draugo). Lietuvos Dukterų dr. ja kviečia visas narges ir velionės draugus skaitilin-gai dalyvauti. (pr.)

× Geriausių šveicarų firmų laikrodžiai vyrams ir moterims paprastai ir auksiniai. Pasirinkimas didelis, kainos nupigintos išsimokėjimo sąlygos geros. Taip pat Speidel laikrodžiams apyrankės. Terra, 3237 West 63rd St., tel. 434-4660. (sk.)

× Vienintelį lietuvį J. V. Račūną Con-Con rinkimuose paremti komitetas rengia "Cocktail Party", sekmadienį, lapkričio 9 d., 5-8 val. Gold Coast Inn, 71 street & Maplewood. Dėl informacijos ir bilietų galima kreiptis pas J. Bacevičių, 6455 So. Kedzie, C. Oksą 779-0362 J. Laok 476-5963, P. Žumbakį 737-5926. Bilietus bus galima įsigyti ir prie įėjimo. 8 (sk.)

× Reikalinga lietuvių moteris prižiūrėti 2 vaikus, truputis virimo, ir lengvas namų ruošos darbas. Galį gyventi vietoje. Aurora, Ill. Amžius nėsvarbu. Skambinkit Collect 312 — 892-0752. (skelb.)

žios 90 pėdų aukštumo bokšto 2,000 svarų bronzinį varpą. Nėra jokių žymių kaip varpas buvo iškeltas. Bažnyčia, 83 metų senumo, yra prie Ogden ir Jackson gatvių.

SKRIDIMAI OLANDIJON

Karališka Olandijos lėktuvų linija KLM po naujų metų pradės tiesioginius be sustojimo skridimus iš Chicagos O'Hare aerodromo į Amsterdamą. Linija naudos DC-8 sprausminius. Kelionė truks 8 valandas.

KALEDINIAI DARBAI

Chicagos pašto viršininkas Henry McGee praneša, kad jau samdomi laikini darbininkai prieškalėdiniam laikotarpiui. Norį tokio darbo turėtų tuojau kreiptis į centrinį pašta ar jo skyrius. Valandinis atlyginimas bus \$2.83. Alga padidinama 10 proc. dirbantiems nuo 6 val. vak. iki 6 val. ryto.

SUDEGĖ VIESBUTIS

Sprogimas ir gaisras sunaikino 64 kambarių Virginia viešbutį Gary mieste. Daugiau 100 asmenų saugiai išbėgo. Visi 525 Gary ugniagesiai kovojo su gaisru, kurio liepsnos buvo matomos 3 mylių atstume. Trys ugniagesiai buvo sužeisti. Nuostolių padaryta daugiau \$500,000.

\$500,000 LIGONINEI

Chicagos turtuolis W. Clement Stone paaukojo \$500,000 Swedish Covenant ligoninei, 5145 N. California. Milijonierius pernai buvo pažadėjęs tiek paaukoti, jeigu ligoninė metų bėgyje naujiems praplėtimams būtų sutelkusi milijoną dol. Vajus pasisekė ir Stone ištesėjo savo pažadui.

× Chicagos Lietuvių Medžiotojų - Meškeriojų klubo šampano balius įvyks lapkr. 8 d., 8 val. vak., Marquette salėje, 6908 So. Western Ave. Gros Ramono orkestras. Bilietai, įskaitant valgi ir šampaną, pas platintojus 3 dol., prie įėjimo \$3.50. Rezervacijoms tel. PR 6-8688. (pr.)

× Dr. Arvydo Klorės organizuojamo forumo, įvykstančio motėlo ir kūrybos simpoziumo metu Chicagoje, temos pavadinimas yra pakeistas taip: "Rytojaus mokslo kryptys" (buvęs pavadinimas "Mokslas 2000-taisiais metais"). Be dr. Klorės, šiame forume dalyvaus prof. dr. Algis Avižienis, prof. dr. Ina Užgiriienė ir dr. Jonas Valaitis.

× "Chicago Sun Times" dienraštis vakar dienos laidoje įsidėjo Lietuvos šventovės Romoje projektą, kuris išstatytas architektų parodoj Palmer House Chicagoje.

× Leonas Jonikas, lietuvių komunistų laikraščio Chicagoje "Vilnis", atsakomąsias redaktorius, staiga mirė pirmadienį. Anksčiau buvo ištiktas smūgiu, bet buvo kiek pasveikęs. Buvo gimęs Tauragės apskr. 1891 m.

× Chicagos Senasis Britanijos Lietuvių klubas praneša, kad įvykstantį lapkričio 15 d. 7:30 v. v. B. Pakšto salėje tradicinį metinį linksmavakarį kvietimai jau išplatinta ir prie įėjimo nebus parduodama. (pr.)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus Redeguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

RUDENS ŠVENTĖS LIETUVOJE

Derliaus šventė. Baigdami rugius piauči, lietuviai ilkininkai seniau turėjo visą eilę tam tikrų apeigų, pav.: užkasdavo rugienoje duonos ir druskos kaip žemės auką, kad ir kitais metais susilauktų gero derliaus. Buvo daromos ir vaišės su pritaikytais ta proga valgiais.

Rugsėjo 8 diena yra švė. Mer gelės Marijos gimimo šventė. Jos apsišviškimas šiluvoje. Taip pat rugsėjo 8 dieną prisimenama neįvykusią Vytauto Didžiojo karūnaciją. Ji yra Lietuvos tautinė šventė.

Visų Šventųjų šventė yra Romos katalikų bažnytinė šventė. Ji yra skiriama visų šventųjų atminimui.

Vėlinės švenčiamos lapkričio 2 dieną. Ta diena skiriama prisiminti mirusiems. Lietuvoje buvo labai gražiai prisimenami

tą dieną mirusieji. Iš ryto būdavo gedulingos pamaldos, o po kai seniau turėjo visą eilę tam tikrų apeigų, pav.: užkasdavo rugienoje duonos ir druskos kaip žemės auką, kad ir kitais metais susilauktų gero derliaus. Buvo daromos ir vaišės su pritaikytais ta proga valgiais.

Lietuvos kariuomenės šventė yra lapkričio 23 d., nes Vilniuje, 1918 m. buvo išleistas pirmas Lietuvos kariuomenei įsakymas.

Adventas (lotyniškai — atėjimas) bažnytinis laikas pasirošti Kristaus atėjimui per Kalėdas. Advento metu tikintieji susilauko nuo triukšmingų pasilinksminimų.

Aušra Kananavičiūtė Philadelphia lit. m-los VII sk. mok.

Slibinas (grafika) Piešė Marius Galūnas, 12 metų. Šis piešinys buvo išstatytas Faulkner Gallery, Santa Barbara mieste, Californijoje.

KALENDORIAUS VARDAI

Jūs visi žinote, kad kalendoriuje yra surašyti šventųjų vardai, kurių bent vieną ir mes turime. Ten vardų surašyta mažai. Vatikano martirologijos knygoje jų surašyta žymiai daugiau.

Sausio mėnesių jų tenka 582. Vasario — 565. Kovo — 635. Balandžio — 610. Gegužės — 712. Birželio — 672. Liepos — 741. Rugsėjo — 675. Rugsėjo — 698. Spalio — 655. Lapkričio — 529. Gruodžio — 519.

Jei imti atskiromis dienomis, daugiausia šventųjų vardų turi Gegužės 1 d., net 40. Mažiausia — gruodžio 25 d., tik 6.

Šie statistiniai duomenys paminti iš senesniųjų šaltinių, dabar jų vardų būtų daugiau. Lapkričio 1 d. yra Visų šventųjų šventė, kada bažnyčia prisimena visus šventuosius. Lietuvoje ta diena buvo švenčiama, mokyklose nebūdavo pamokų. M.

RUDENS ĮVAIRUMAI

Ruduo yra metų laikas, kuris ateina po vasaros. Ruduo yra labai linksmas metų laikas. Medžių lapai darosi rudi, geltoni ir raudoni. Gėlės nuvysta ir darosi labai šalta. Visi vaikai žaidžia futbolą, hockey ir beisbolą. N. Yorko "Metsai" buvo labai geri. Siemet beisbolas jau praėjo.

Rudenį būna kaulių šventė. Tada vaikai apsirengia labai įdomiais drabužiais ir eina nuo namo iki namo, paskambina ir gauna saldainių. Vėliau labai linksma yra Padėkos diena, kai valgomie kalakutą. O po rudens ateina žiema.

Paulius Šilbajoris, Maironio VII sk. Brooklynje

Gamtos šviesa

Rytuose saulė leidosi, mėnuis pasirodė galinga šviesa. Žvaigždės mirgėjo tujloje dangaus padangėje.

Medžiai linktelėjo savo didingas viršūnes, Dėkodami gamtos Sutvėrėjui Už šį apviešatą pasaulį.

Aušra Kananavičiūtė

MANO MAMYTĖ GIMĖ LIETUVOJE

Mano mamytė gera. Aš labai myliu savo mamytę. Ji man ruošia valgyti, sušukoja plaukus ir kartais padeda apsirengti. Kai aš sergu ji mane prižiūri. Mano mamytė gimė Lietuvoje. Ji pasakoja man apie Lietuvą. Aš mėgstu jos pasakojimų klausyti. Ji išmok mane lietuviškai kalbėti. Ji kai kada man padeda lietuviškai pamokas ruošti. Ji išmokino mane lietuviškai poterėlius kalbėti.

Dalia Musonytė, IIB kl. "Pirmieji Žingsniai" K. Doneičio lit. m-los laikr. Nr. 5.

SEKMADIENIO ISVYKA Į GAMTĄ

Kol dar yra rudens gražus oras, mes sekmadienius praleidžiame gamtoje. Taip ir ši sekmadienį išvykome į mišką. Pirmiausiai susiradome stalą. Aš su tete nuėjome parinkti gražių lapų. Kai sugrįžome, mamytė buvo paruošusi sūdalį pietums. Kaip skanu valgyti gryname ore. Pavalgę nuėjome prie ežero. Ten buvo labai gražu. Medžiai geltonavo, oras šiltas. Taip buvo malonu miške.

Vida Pargauskaitė, Marquette Parko Lit. mok. IV sk. mokinė

SPINATAI

Kai aš buvau mažas vaikas, man labai patiko valgyti. Man labiausiai patiko spinatai. Juos valgydamas, aš pasidariau labai stiprus ir galėjau nudirbti daug darbų: langus nuplauti, sutvarkyti namą, žolę nupiauti, garą iššiuoti ir net mašiną nuplauti. Aš taip pat galėjau labai greitai bėgti. Kai man buvo penki metai, aš jau važiaavau į Amerikos Olimpijadą ir laimėjau tris aukso ir penkis sidabro medalius. Aš tuvu labai gudur. Kai jau man buvo dešimt metų, aš pradėjau eiti į gimnaziją. Bet vieno dalyko aš negalėjau suprasti: kodėl mane visi vadino Albert Popeye Einstein?!

Visvaldas Balašaitis, Clevelando Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos 8 sk. mok.

Nuo Vilniaus iki Kauno yra 96 km. Nuo Kauno iki Šiaulių — 157 km. Nuo Šiaulių iki Klaipėdos (per Tauragę) — 234 km. Kiek kilometrų yra nuo Vilniaus iki Šiaulių? Kiek nuo Vilniaus iki Klaipėdos? (5 taškai)

Galvosūkių atsakymai

- 1) Kryžiuočiai ir kalavijuočiai.
- 2) Danutė Stankaitė ir Stasys Baras (Baranauskas).
- 3) 32° F.
- 4) Baltimore, Md.
- 5) Sala, yla ir t. t.

— Lietuvoje buvo paukštis džubė. Marijampoliečiai jį taip pamėgdžiodavo: "Trys, trys, trys kiaušinėliai v. dury girios, pašiekšt!"

Gėlės balerinos. Piešė Ramunė Rygalytė, 5 metų, Monroe, Conn.